

Hitler bugün hududda Mussolini ile buluşuyor

Almanya sulh plânını

Mussolini vasıtasile Ruzvelte bildirecek

Mussolini dün ansızın hududa hareket etti, Hitler - Mussolini mülâkatı Bolzano şehrinde yapıyor

Mülâkatı müteakib bir tebliğ neşredilecek

Vels Amerikaya hareketini tehir etti

Wells Pariste ga zeticiler arasında

Londra 17 (Hususi) — Romadan bildirildiğine göre Hitler ve Mussolini ya - Bolzano civarında bir görüşmede buluş - nacaktırlar. (Devamı 8 inci sayfada)

İthalâtımız sene başındanberi arttı

İkinci kânun ayında 10.807.652 lira değerinde eşya ithal edildi

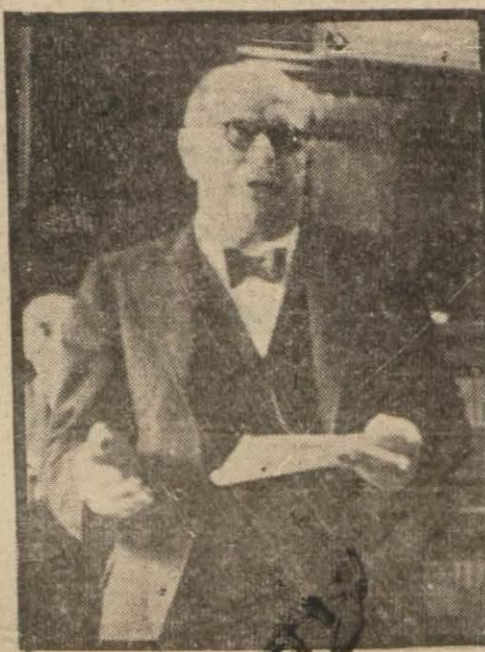
Ankara 17 — Harici ticaretimiz hakkında verilen resmi rakkamlara göre, 1940 yılının ilk ikincikânun ayı içinde memleketimizden 5.010.560 lira değerinde 22.770.593 kilo eşya çıkarılmış ve buna mukabil 10.807.652 lira değerinde 72.815.909 kilo eşya ithal olunmuştur.

1939 yılının aynı ayında yapılan ihracat 9.095.696 lira ve ithalâtımız ise 11.725.030 lira idi.

Gene verilen rakkamlara göre, 1940 ikincikânun ayındaki başlıca ithalât ve ihracatımız muhtelif memleketler arasında şu suretle inkisam eylemektedir:

Almanya: 180.158 lira değerinde 399.190 kilo ihracatı bulunmuş ve buna mukabil bu memlekettan 2.011.280 lira değerinde 3.234.671 kilo eşya ithal olunmuştur.

İtalyaya yapılan 2.894.752 lira de - (Devamı 2 nci sayfada)

Ticaret Vekili Nazmi Topçuoğlu

Meclis bugün toplaniyor

Şehrimizde bu'unan me'b'uslar dün gittiler

Ankara 17 (Hususi) — Kış tatilinin hitamı üzerine Büyük Millet Meclisi bugün tekrar toplantılarına başlayacaktır. Bu devrede mühim kanun lâyhaları müzakere edilecektir. Maliye Vekâleti tarafından hazırlanan yeni vergi lâyhaları da yakında Meclise takdim edilecektir.

Meclis Encümenlerinde bugünlerde bütçenin tetkikine de başlanacaktır.

Meb'uslar Ankarada

Şehrimizde bulunmakta olan me'b'us - (Devamı 8 inci sayfada)

Fin sulhü karşısında İngilizler

Londra matbuatı hükümeti itham ediyor

Londra 17 — Bugünkü İngiliz gazetelerinin ekserisi Sovyet - Finlandiya ihtilâfının neticesine uzun yazılar tahsis etmektedir.

News Of The World, Observer ve Sunday Pictorial gazeteleri hükümeti Finlandiya işinde şaşırılmış olmakla muahaza etmektedir.

(Devamı 3 üncü sayfada)

İngiliz - İtalyan ticaret müzakereleri

Londra 17 (A.A.) — Sunday Times gazetesinin diplomasi muhabiri İngiltere ile İtalya arasında ticari müzakerelere girişilmesine mâni olmuş olan başlıca âmilin kömür hamulesi meselesinin halli sayesinde bertaraf edilmiş olduğunu yazmaktadır.

İngiliz murahhaslarıyla İtalyan murahhasları arasında yeniden temas edilmiştir. Müzakerelerin yeni ve faal bir safhaya gireceği tahmin olunmaktadır.

İmlâ ve sarf meselesi
Ustad Halid Ziya Uşaklıgil'in
7 nci ve son makalesi yarınki
sayımızda intişar edecektir.

Kalabalık bir Alman heyeti bugün Bükreşe geliyor

Garanti meselesine temas eden Tataresko Romanyanın müstakil bir siyaset takib ettiğini söylüyor

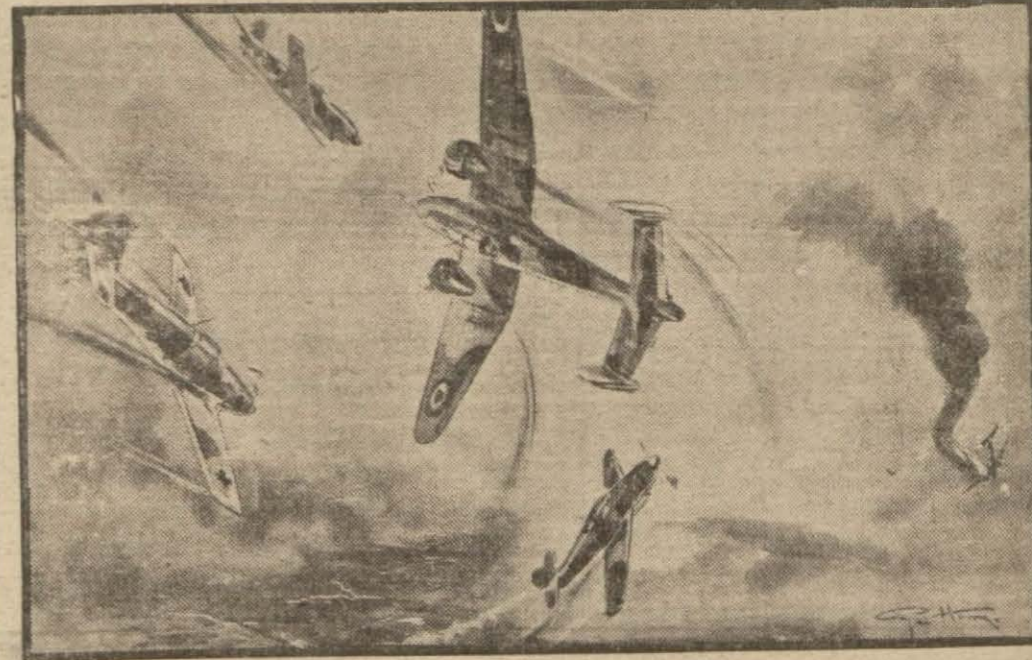
Bükreş 17 — Reuter: Resmi Rumeni mahfelleri bir Sovyet - Rumen ademi tecavüz paktı için imzaleket arasında müzakerelerin başlandığundan kat'iyen haberdar olduklarını bildirmektedirler.

Almanya elçiliğine münasebeti olan mahfellerde dolaşan şayialara göre, gelecek hafta Bükreşe bazı yüksek Nazi şahsiyetleri gelerek Almanya hükümetinin kendisine iktisadi ve siyasi tavizlerde bulunulmak şartile Romanya hududlarını garanti etmeğe amade olduğunu bildireceklerdir.

Rumen başvekilinin beyanatı Londra 17 (Hususi) — Rumen başvekil Tataresko bugün yaptığı beyanatta garanti meselesine temas ederek Romanyanın müstakil bir siyaset takib ettiğini, Rumen ordusu - (Devamı 2 nci sayfada)

Bir Alman hava filosu İngiltereye bombalar attı

İngiliz sivil halkından ölen ve yaralananlar var, bir İngiliz gemisi hasara uğradı

Bir hava muharebesini gösteren temsili resim

Londra 17 — Bahriye nezareti resmen bildiriyor: Alman tayyarelerinin gece Scapa flow üssüne taarruzları esnasında bir İngiliz harb gemisi isabet eden bir bombanın hasara uğradığını bildirdi. (Devamı 8 inci sayfada)

Stad kupası maçlarında Galatasaray birinciliği kazandı

Dünkü Stad kupası maçlarından heyecanlı bir safha (Dünkü spor hareketlerine aid yazı ve resimleri 9 uncu sayfamızda bulacaksınız)

Hergün

Bitaraf memleketlerde
Gazete veçheleri

Ekrem Uşaklıgil

«L'Independance Belge» gazetesi Brükselde çıkar. milli vahdet fikirlerini temsil eder. dili fransızcadır. bütün sempatisi de Fransaya müteveccihdir.

«L'Independance Belge» in 12 Mart tarihli nüshası gözlerimin önünde; bu nüshayı evvelâ bir gazeteci gözüle, sonra da dünya haberlerini öğrenmek isteyen bir adam gözüle tetkik ediyorum:

İlk sayfasına bir başmakale ile. günün en canlı hâdiselerine müteallik iki haberin başlığını koymuş.

Başmakale bir iç memleket meselesine aittir, iki haberden birinin başlığı aynen şöyle:

«Mistr Chamberlain eğer Helsinki taleb ederse müttefiklerin bütün kaynakları Finlandiyaya yardım edeceklerini söylüyor.»

İkinci haberi ilân eden başlıkta da şu cümleyi görüyorum:

«Amerikaya dönmeyen evvel Mistr Sumner Wells Duçeyi bir defa daha görecek.»

Gazetenin ikinci sayfası iç memleketin küçük haberleriyle tiyatro ve sinemaların programlarına, tefrika ve günün karikatürüne tahsis edilmiştir.

Günün dünya ahvaline aid bütün haberlerini üçüncü sayfa anlatıyor. Başlıca yerini isal eden tabii Finlandiya meselesi. Onun da başlığı aynen şöyle:

«Sovyetlerin yeni şartları ne ticarî, ne de mülkî hiç bir mukabil tavizi ihtiva etmemiş.»

Bu başlığın altında gelen telifatların bir kısmı gazetenin Kopenhagda bulunan hususî muhabirininidir. diğer kısmı da İsveç, Norveç, Fransız, İngiliz ve Belçika ajanslarının.

Amerika hariciye müstesarının Sinyor Mussoliniyi bir daha göreceğini, Almanya hariciye nazirinin Papa tarafından kabul edildiği haberleri de gene böyle muhtelif ajanslar tarafından ve esasları anlatan basit başlıkların altında konulmuş.

Merak ederek bu sayfayı basından sonuna kadar dikkatle okudum. Havası umumiyetle müttefiklere karşı biraz yumuşaktır, fakat içinde Rusları, Almanları veya İtalyanları iğzab edebilecek, havır gücendirebilecek tek kelime yoktur, bununla beraber hatırlıyorum ki, bu gazete daha bir ay evvel Alman hava kuvvetleri iki Belçika tayyaresini düşürdükleri zaman Almanvava karşı ateş püskürmüştü. Demek ki milli menfaati alâkadar eden bahislerde son derece titizdir, hassastır, harici işlerde ise bir müşahid vaziyetinde.

L'Independance Belge'i bırakarak L'Independance Roumaine'i aldım. Bu ikinci gazete Bükreşte çıkar. dili fransızcadır. Romanyanın Fransız kolonisi-ne hitab eder. aynı zamanda da bazan Romanya hariciye nezaretinin dış memlekete karşı fikir tercümanlığını yapar. ötedenberi Fransız taraftandır.

Elimde tuttuğum nüsha 16 Mart tarihini taşıyor, Rus - Fin sulhünün ardından sonraki zamana aittir ve en ziyade bu mesele ile meşguldür.

L'Independance Roumaine'in ilk sayfasını isgal eden yazıların başlıkları aynen şunlar:

«Avam Kamarasında cereyan eden müzakere.»

«Harb vaziyeti nasıl?»

«Sir John Simon'un nutku.»

«Rus - Fin sulhü.»

«Finlandiyanın fedakârlığı...»

Merak ederek bu gazeteyi de başından sonuna kadar okuyorum. İngiliz - Fransız taraftarlığı Belçika gazetesine göre biraz daha mahsustur, fakat daima objektif kalmıştır ve yazısında Sovyetleri, Almanları veya baskalarını gücendirecek, araya kin tohumu serpecek tek kelime yoktur.

L'Independance Roumaine'de Rumensin dili ile çıkan, bu itibarla Romanyanın hissiyatını daha iyi aktirenen diğer Romanya gazetelerinin başmakalelerinden yapılmış hülâsalar da görüldüm.

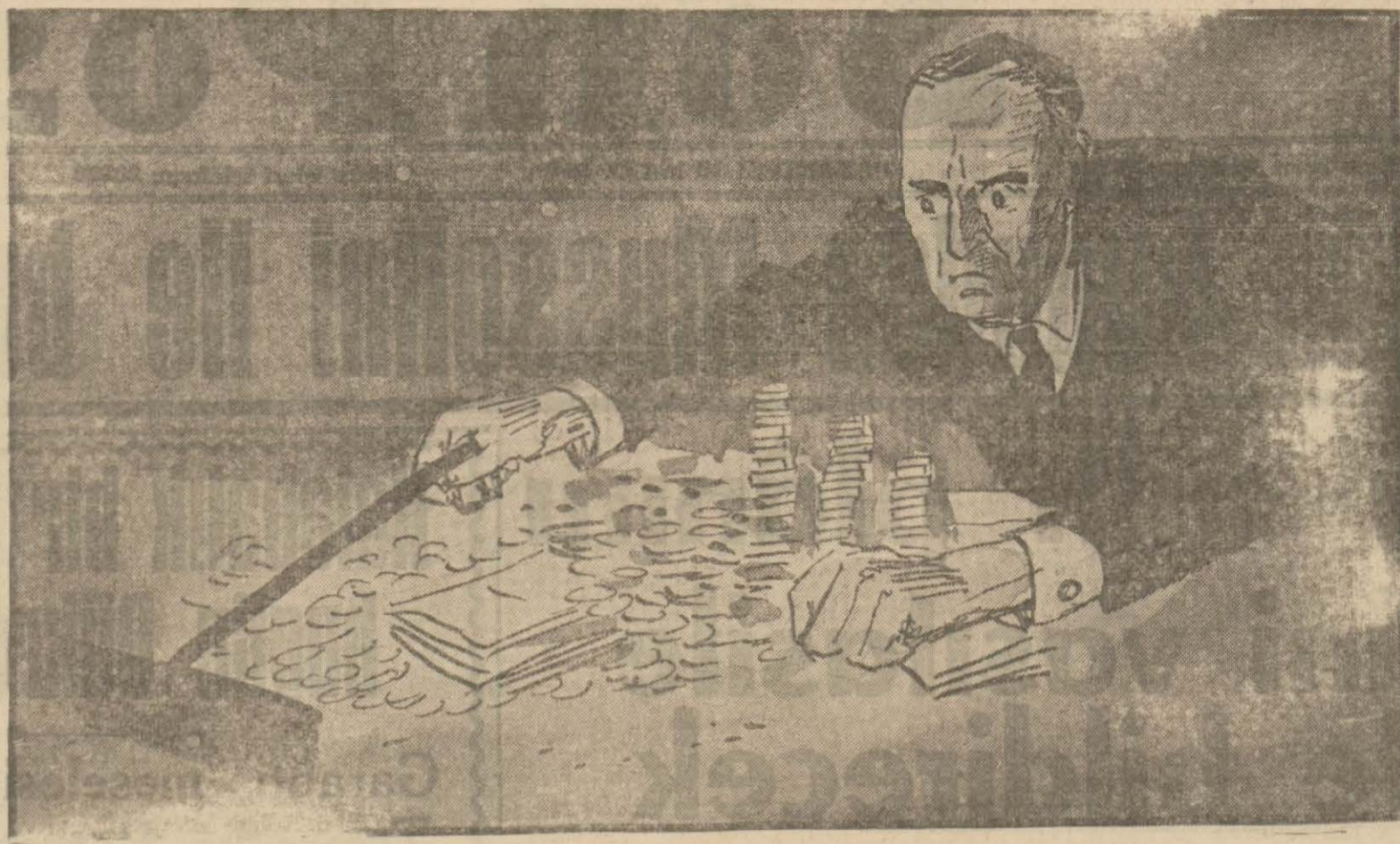
Hepsi de Finlandiya meselesi ile meşguldür.

Üniversel şöyle yazıyor:

(Devamı 9 uncu sayfada)

Besimli Makale :

Kazanınca durmasını bil

Fazla tamah zarar getirir, kazanç hanesini zarar hanesine sokar.

Kâr arzusunda ileri gitmek kazandığını da tehlikeye sokmak demektir.

SÖZ ARASINDA

Vatanları aleyhinde
Söz sözlüyen
İki Fransız

Almanya'da Stuttgart radyosunun fransızca neşriyatı Ferdonnet ve Obrecht adlarında iki Fransız tarafından idare edilmektedir. Bunlar her akşam vatanları aleyhinde fransızca neşriyat yapmaktadırlar. Geçen hafta Paris divanı harbi her ikisini de gıyaben idama mahkûm etmiştir. Resmimiz bunlardan Ferdonnet'yi göstermektedir. Yanındaki kadın aslen Alman olan karısıdır.

Avustralya orduları erkânı
harbiye reisi

1914 harbinde Çanakkalede harbetmiş olan ve 1920 den 1923 e kadar Avustralya orduları erkânı harbiye reisliğini yapmış bulunan General Sir White, geçen sene tekaüde sevkedilmiş iken şimdi muvakkaten Avustralya orduları erkânı harbiye reisliğine getirilmiştir. General 63 yaşında bulunmaktadır.

Ağa Hanın oğlu Fransız
ordusunda

Ağa Hanın 29 yaşlarındaki oğlu ve varisi Ali Han, bugün Suriyede Fransız cenabi lejyonlarından asteğmenlikle hizmet görmektedir. Ali Han bundan iki yıl evvel İstanbul gelmiş, Perapalasta oturmuştur.

Hergün bir fıkra

Fennen imkânsızdır.

Yeni evlenmiş bir genç kadın, kâriyelerinin müşkülüne cevap veren bir gazeteye şu mektubu göndermişti:

«Kocam geceleri sabaha kadar horluyor, kocamın bir de köpeği var, o da sabaha kadar havlıyor. Bu hal hep böyle mi devam edecek, değişmez mi?»

Gazete genç kadına cevap verdi:

«Maatteessüf bu hal hep böyle devam edecektir. Değişmesi, yani geceleri kocanızın havlaması ve köpeğinin de horlaması fennen imkânsızdır.»

Moskovada yapı'an
Cerrahî bir tecrübe

Moskovada bir klinikte çok enteresan cerrahî bir tecrübe yapılmıştır. Bir köpeğin bir bacağı kalçadan kesilmiştir. Ameliyat bir saat 45 dakika sürmüştür. Kemikler, sinirler ve damarlar tamamen kesildikten sonra yeniden yerlerine konulmuş ve damar dikilmiştir. Ameliyattan sonra alçıya konulan bacak sıcaklığı muhafaza etmişse de hissiz ve hareketsiz kalmıştır. His ve hareket dört hafta sonra tekrar teessüs etmiş ve iki ay sonra köpek yürümüştür.

Şehirler ev âdâk e'ilir mi?

Alman hududu yakınında bulunan Fransız şehir ve köylerinin günün birinde harb dolayısıyla yanıp, yıkılacağını nazarı dikkate alan İngilizler bu mntakalarda bulunan Fransız şehir ve köylerini evlâdlık edinmişlerdir. Her bir İngiliz şehir ve köyü bir Fransız şehir ve köyünün velisi olmuştur. İcâbi halinde bu İngiliz şehir ve köyleri halkı bu Fransız köy ve şehirlerinin yeniden inşasını deruhde eyleyeceklerdir.

Sefalete düşen
Meşhur bir
Sinema yıldızı

1919-1920 senelerinde Amerikan sinema yıldızları arasında Mac Murray adında çok güzel bir kadın vardı. O vakitler kendisine «cinsi cazibe» kraliçesi adı verilen bu çok güzel kadın bir çok nefis filmler çevirmişti. Mac Murray 1927 senesinde bir prens ile evlendi. Ondan bir oğlu oldu. Fakat izdivacından az sonra boşandı ve koyu bir sefalete düştü. Bundan bir ay kadar evvel bir gece devriye gezen Amerikan polisleri onu bir parkın sularından biri üzerinde titrerken görmüşler ve karakola götürmüşlerdir. San'atkarın bu akubeti Amerikada büyük bir heyecan uyandırmıştır. Alman son haberlere göre nihayet mahkeme kocasını nafaka vermeğe ve çocuğunu iade eylemeğe mahkûm eylemiştir.

Majino hattının altındaki
tarihî istihkâmlar

İngiliz yüksek mehafili huzurunda Lord Lloyd geçenlerde bir konferans vermiştir. Lord Lloydun beyanatına nazaran Majino hattı kazılırken bundan iki bin sene evvel inşa edilmiş olan muazzam istihkâmların harabelerine tesadüf edilmiştir. Bu istihkâmlar, Gauleler tarafından inşa edilmiştir. Hünlerin yaptıkları hücumları defeylemek gayesile inşa edildikleri anlaşılmıştır.

Lordun iddiaları bilâhare alimler tarafından kuvvetle teyid ve tasdik edilmiştir.

İSTER INAN, İSTER INANMAI

Belediye Taksim ve Florya gazinolarının işletilme esaslarını kurmak üzere Romanyadan bir mütehassis getirmiş.

Gazetelerde gördüğümüz bu fıkra bize «Leman» ı hatırlattı:

Leman gençliğinde bir kahve garsonuydu. Üç beş kuruş biriktirince Tepebaşında bir gazino açtı. Sonra bir bar yaptı. daha sonra İstanbul diğer barlarını elde etti, daha sonra da dostu Arditti ile birlikte bir tiyatro endüstrisi kurdu. Bir zaman oldu ki, İstanbul onun faaliyetine dar geliyordu, Atınanın birçok gazino, bahçe ve barlarını elde etti ve nihayet beş altı sene evvel arkasında muazzam bir servet bırakarak öldü.

O vakitler İstanbul belediyesi Sarayburnunu tanzim etmişti. İçine bir de gazino yaptırmıştı. İşletecek adam arıyordu.

Leman belediyeye baş vurmuş, bazı şartlar dermeyan etmiş, güçlükle karşılaşmış, vazgeçmiş. Bize bunu anlatırken:

«Sarayburnu İstanbul, hattâ bütün dünyanın en güzel bir yeridir. Eğer benim elime geçseydi yaz, hattâ kış aylarında bütün İstanbulu buraya çekebilirdim, fakat göreceksiniz, şimdi işletemeyecekler, zira İstanbulda işden anlıyan yoktur, demişti.

Sarayburnu gerçekten de işletilemedi, nihayet bir baraka haline geldi, sönüp gitti. O günden bugüne kadar aradan geçen zaman belki on beş senedir, belediyenin şimdi yeni gazinolarını işletmek için hariçten mütehassis getirmiş olmasına nazaran anlaşılıyor ki, bu uzun zaman zarfında bir gazino mütehassısı yetiştirememişiz.

İSTER INAN, İSTER INANMAI

Kalabalık bir Alman
heyeti bugün
Bükreşe geliyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

nun hududlarını müdafaaya muktedir olduğunu ve Rumen milletinin Kral Karol tarafından takib edilen milli siyaseti tamamen tasvib etmekte olduğunu söylemiştir.

8 kişilik heyet

Bükreş 17 (A.A.) — Nazi iktisat mütehassısı Doktor Clodius yarın 8 kişilik bir heyetle Bükreşe gelecektir.

İtalyanın vaziyeti

Bükreş 17 (A.A.) — Romanya gençlik teşkilâtı reisi Sidorovici, Senatoda yaptığı beyanatta, İtalyadaki son ikamet esnasında Mussolininin Romanya'yı her türlü taarruza karşı müdafaaya deçeğini kendisine söylemiş olduğunu bildirmiştir.

Buna mukabil, Bükreşin saflıhiyeti mahfilleri İtalyanın Almanya ile muatabak olarak Romanya hududlarını garanti etmek teklifinde bulunduğu şayiasını şimdiye kadar tekdiz etmişlerdir.

Bir İsviçre gazetesinin tefsiri

Cenevre 17 (A.A.) — «La Tribune de Lausanne» gazetesi, iktisadî imtiazlar mukabîlünde hududlarını garanti etmek için Almanya tarafından Romanyaya tekliflerde bulunmuş olduğunu ortaya atan gazetenin Popolo d'Italia adındaki İtalyan gazetesi olduğunu yazmaktadır.

La Tribune de Lausanne diyor ki:

Faşist rejiminin büyük bir yarı resmî gazetesinin bu kombinezonu neşir ve ilân etmesine hayret edilir. Çünkü böyle gizli kapaklı işler ancak gizli tavizler sayesinde muvaffakiyete iktiran edebilir.

La Tribune de Lausanne netice olarak, bu plânın Romanın en mühim ve nihai resmî gazetelerinden biri tarafından nesredilmesinden İtalya hükümetinin İtalyan Balkanlardaki hegemonvaya teşebbüslerine kayıd ve sartsız iştirak etmemekte ve bu teşebbüslere resmen muhalefet etmemekle beraber darbelerinden kendisini korumaya çalışmakta olduğu neticesini istihraç etmek icab ettiğini yazmaktadır.

ithalâtımız sene
başındanberi arttı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

gerinde 14.821.097 kilo ihracata mukabil bu memlekette 741.433 lira değerinde 1.622.423 kilo eşya ithal edilmiştir.

İngiltereye 2.172.710 lira değerinde 14.489.369 kiloluk ihracat yapılmasına mukabil bu memlekette 396.719 lira değerinde 687.878 kilo eşya ithal edilmiştir.

Fransaya 1.521.794 lira değerinde 12.319.604 kilo eşya ihraç edilmiş ve buna mukabil Fransadan memleketimize 396.719 lira değerinde 687.878 kilo eşya ithal olunmuştur.

Birleşik Amerika'ya 1.539.618 lira değerinde 14.792.942 kilo eşya ihracatı yapılmış ve bu memlekette 706.095 lira değerinde 8.264.686 kilo eşya ithal edilmiştir. (a.a.)

Fransada 27 komünist
daha tevkif edildi

Paris 17 (A.A.) — Komünist propagandası ile mücadelelerine devam eden polis dün 22 erkek ve 5 kadın tevkif ederek askerî mahkemeye vermiştir.

TAKVİM

MART							
Rumi 1366	18		Arabi 1359		Rumi 1366		Arabi 1359
Mart 5	Resmî 1940		Kasım 182				
PAZARTESİ							
GÜNEŞ				İMSAÇ			
S. D.	Safer				S. D.		
6 07	9				4 28		
11 48					10 09		
Öğle		İkinci		Akşam		Yatsı	
Ş. D.	Ş. D.	Ş. D.	Ş. D.	Ş. D.	Ş. D.	Ş. D.	Ş. D.
12 22	15 46	18 19	19 40	19 40	19 40	19 40	19 40
V. 6 08	9 28	12	1	31			

TELGRAF HABERLERİ

"Fransa harbi yapacak, harbi kazanacak bir harb hükümeti istiyor,"

Fransız matbuatı gayet mahrem olarak yapılmakta olan kabine tadilatı ile meşgul...

Paris 17 — Fransız matbuatı bilhassa kabine tadilatı ile meşgul olmakta ve bu tadilatın gayet mahrem olarak yapılmakta bulunduğu hususunda ittifak etmektedir.

Matin gazetesi diyor ki: Ayan meclisinin Daladier'ye verdiği itimad reyini son günlerde parlamento mehafilinde birçok tefsirlere meydan verdi. Bugün gayet açık olarak bu reyini manası tebarüz ediyor.

Āyan meclisi Daladier'nin efkârı umumiyyenin arzusu ve hile iktidar mevkiini muhafaza etmesini istiyor.

Populaire'de Leon Blum şöyle yazıyor:

Kabine meselesinin o kadar ehemmiyeti yoktur. Asıl mesele Fransız hükümetinin harbin sonuna kadar devam et-

mesidir ve harp zamanında bir hükümetin devamı için en emin garanti muvaffakiyettir.

Āyan meclisinin son iki toplantısında talep ettiği enerjik bir harp yapılması yolunda herkes Daladier'in ismi etrafında ittifak göstermektedir.

Journal-Echo-de Paris'de de general Grecard diyor ki:

Harbin esas şartlarından biri «Cesaret ve göze almak» dır: Bu esas şart ataleti mucib olabilecek fazla duygulu olmak bahanesile reddedilemez.

Petit Journal gazetesi de şu satırlarla Fransız efkârı umumiyyesinin müttefik hissini tercüman olmaktadır:

Fransa, harbi yapacak, harbi kazanacak bir harb hükümeti istiyor.

(a.a.)

Bir İtalyan yolcu tayyaresi düştü 14 kişi öldü

Roma 17 (A.A.) — Milâno - Tripoli seferini yapan bir İtalyan tayyaresi Stranboli adası üzerine düşmüştür. 10 yolcu ve 4 kişilik mürettebat ölmüştür.

Bir bombardman tayyaresi de düştü

Roma 17 (A.A.) — Bir bombardman tayyaresi düşmüş ve içindeki tayyarecilerden 2 si ölmüştür.

Almanya'da trenle yolcu nakliyatı asgari hadde indirildi

Kopenhag 17 (A.A.) — Berlingske Tidende gazetesinin Berlin muhabiri yazıyor ki, İtalyaya Alman kömürlerinin trenle sevki yüzünden yolcu nakliyatı asgari hadde indirilmiştir. Trenle seyahat edecekler, bu seyahatin zararlı olduğunu mübeyyin vesika almak mecburiyetindedirler.

İngiliz - Fransız iktisadî müzakereleri

Paris 17 (A.A.) — İngiliz müstemlekât nazırı Macdonald ile Fransız müstemlekât nazırı Mandel arasında dün Pariste başlayan müzakereler bugün de devam etmiştir.

Dünkü konuşmalar esnasında bilhassa siyasi ve içtimai meseleler görüşülmüştü. Bugün de iktisadî meseleler ve bilhassa müstemleke mahsullerinin fiyatları meseleleri tetkik olunmuştur.

Müzakerelere yarın sabah da devam olunacak ve öğleden sonra Macdonald Londraya dönecektir.

Rumen - Yugoslav ticaret odası açıldı

Belgrad 17 (A.A.) — Romanya - Yugoslavya Ticaret Odası bu sabah Romanya ticaret nazırı Cristu ve Yugoslav nazırı İvan Andre'nin huzurlarile açılmıştır.

Merasimde hazır bulunan hariciye nazırı Markoviç irad ettiği nutukta odanın iki memleket arasındaki ticaret bağlarını takviye ve Balkanlar arası teşriki mesaisini teşvik hâdim olacağını kaydedilemiştir.

Fransız profesörü A. Siegfied'in Konferansları

Ankara'da bulunmakta olan Fransa enstitüsü azasından âlim, hatib ve profesör André Siegfied Cumartesi günü Ankara Halkevinde (modern memleketlerde siyasi bilgi ve medeni terbiye) mevzuu kıymetli bir konferans vermiştir. Hatibin konferansı büyük bir alaka ile dinlenmiştir.

Profesör, ikinci konferansı da bugün verecektir. Resmimiz profesörü konferansını verirken göstermekte dir

Huusinen halk hükümetine gelince, Paasikivi tasrih etmiştir ki, Finlandiya heyeti meşruiyeti asla itiraza uğrama- mış ve Huusinen'in adı ancak geçici olarak zikredilmiştir.

Finlandiya - İsveç - Norveç tedafii ittifakı hususunda da Paasikivi bunun Moskova'da mevzuubahs edilmemiş olduğunu ve Moskova muahedesinin üçüncü maddesine de muhalif bulunmadığını söylemiştir. Çünkü mezkûr madde âkidlerin diğeri aleyhine müteveccih bir ittifaka girmeyeceklerini musarrahtır.

(a.a.)

Moskova müzakereleri esnasında Molotof Deli Petronun adını anmış

Helsinki 17 — Paasikivi, Moskova müzakereleri hakkında havas muhabirine beyanatta bulunmuştur.

Bu beyanata nazaran, Moskova müzakereleri sırasında Molotof Rus çarı Deli Petronun adını da anmıştır. Şimdi yeni hudud aşığı yukarı 1721 Nyslad sulh muahedesinin hududlarıdır. Bu münasebetle Deli Petro Rusyaya terk edilen topraklar için İsveç'e iki milyon thalers te-diye etmiştir.

Paasikivi, Finlandiya - Rus sulh muahedesinde gizli hükümler bulunduğunu tekbiz eylemiştir.

İsveç Hariciye Nazirinin Fin sulhü hakkında beyanati

Stokholm 17 (A.A.) — İsveç hariciye nazırı dün akşam gazetecileri kabul ederek Sovyet - Finlandiya sulh muahedesinin akdine tekaddüm eden hâdiseleri izah etmiştir.

Bu izahata nazaran, Sovyetler Birliği 29 Kânunusaniide, şimdiki hükümetle bir anlaşma akdi prensipini kabul etmekte olduğunu bildirmiştir. Finlandiya hükümeti, muhasemattan evvelki Finlandiya şartları dairesinde müzakerelere başlamak teklifine cevap vermiştir. Sovyet Rusya bunu kabul edemeyeceklerini bildirmişler ve tekliflerini tasrih eylemişlerdir. Bunun üzerine de Finlandiyalılar Moskovaya gitmişlerdir.

Bundan sonra cereyan eden hâdisat

ile İsveç hükümetinin hiç bir alakası olmamıştır. Ancak İsveç hükümeti Sovyetler Birliğine bildirmiştir ki, eğer bir anlaşma hâsil olmazsa İsveç harbe girmek mecburiyetinde kalacaktır. Filhalka İsveç hükümeti şuna kani idi ki, müttefik devletlere aid kıtaatin İsveçte görünüşü memlekette harb çıkaracaktır. Çünkü Almanya İngiliz ve Fransız kuvvetlerinin şimalde birleşerek Almanya demir ve sarı maden sevkiyatına mani olmasına ve Almanya'ya karşı bir taarruz hazırlamasına alâkasızlık gösteremezdi.

Şimal devletleri arasında akdi derpiş edilen ittifaka gelince, bu mesele fevkalâde muğlaktır ve derin tetkikata lüzum gösterir.

Finlandiya ordusunu terhis etmiyor

Oslo 17 (A.A.) — Helsinkiden bildirildiğine göre, Sovyet - Fin barışının imzasını hiç bir terhis tedbiri takib etmemiştir.

Bilâkis askerî talim ve terbiye faaliyeti devam etmekte ve yeni hududlar boyunca en yaşlı sınıflar tarafından tahkimat işlerine başlanmış bulunmaktadır. Harb fabrikalarına verilen işçiler üç ay daha bu fabrikalarda ipka edilmişlerdir.

Madridin nüfusu

Madrid 17 — Yapılan nüfus tahriri neticesinde Madrid halkının 1.152.034 kişi olduğu anlaşılmıştır. İhtilâlden evvel Madridin nüfusu 1.020.685 kişi ve dahilî harbin sonundan biraz evvel de 771.982 kişi idi.

Yugoslavyada bir tren nehre yuvarlandı

Belgrad 17 (A.A.) — Zaluka istasyonu civarında bu sabah erkenden feci bir kaza olmuştur.

Bir trenin lokomotifi hat üzerine kayan toprak yığınına çarpmış, Kupa nehrine 3 vagonla birlikte gömülmüştür.

Şimdiye kadar 30 yaralı ve 6 ölü çıkarılmıştır. 80 yolcunun kurtarılamadığı zannediliyor.

İsveçte soğuklar

Stokholm 17 (A.A.) — Birkaç gündüdenberi termometre sıfırın altında 12 dereceye düşmüştür.

Bazı mahallerde termometre sıfırın altında 27 dereceye kadar düşmüştür.

Fin sulhü karşısında İngilizler

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Diğer bazı gazeteler hükümeti kararsızlık göstermiş olmakla itham ediyorlar.

Halbuki Sunday Times gazetesi müttefiklerin halisane hareket ettiklerini ve Finlandiyaya yanı başında harbetmeyi teklif etmekle dürüst davrandıklarını ve Finlandiyanın muvafakati olmaksızın oraya bir heyeti seferiye göndermemekle de yine aynı suretle dürüst hareket ettiklerini yazmaktadır.

Maamafih bu gazete, ne için Finlandiyanın hiç bir zaman müttefiklerden yardım istemediğini ve Şubat başında kendisine bu yolda yapılan teklifi ne için kabul etmediğini sormaktadır.

Bu gazete keza, Finlandiyanın sulh akdedememesi ilk hareketinin, kendi mağlûbiyetinden başka mes'ul addettiği İskandinavya memleketleriyle bir tedafii ittifak akdine teşebbüs etmek olmasında da hayretle karşılıyor.

Mezkûr gazete nihayet diyor ki: Finlandiya, kendi topraklarında dört büyük devlet ordularının iştirakile cereyan edecek bir harbin muzaffer neticelerini ne için derpiş etmedi? Acaba bunun sebebi Rusyanın sulh muahedesini hükmüne kat'iyen riayet edeceğine dair Almanyanın bir garanti vermiş olması değil midir?

(a.a.)

İki Portekiz vapurundan haber yok

Lizbon 17 (A.A.) — Bahriye nezareti bildiriyor:

14 Martta Portekiz Afrikasından gelen «Cassequel» isimdeki Portekiz vapuru Lizbon limanına girmek üzere iken bir Fransız harp gemisi tarafından durdurulmuştur. İki gemi sise gözden kaybolmuştur. Cuma günü öğleden sonra «Cassablanka» daki Portekiz konsolosu «Cassequel» den akşam limana gireceğine dair bir haber almamıştır. O zamandanberberdir vapurdan bir haber alınmamıştır.

Birkaç gün evvel Lizbondan Afrika'ya hareket eden ve «Dakar» limanına girmek mecburiyetinde kalan «Colonial» isimdeki Portekiz vapurunun akıbetinden de bir haber alınmamıştır.

Faşist milisleri kumandanı garb cephesinde

Berlin 17 (A.A.) — İtalyan faşist milisleri kumandanı general Melchieri Hitlerin daveti üzerine Cuma günü garb cephesinde yukarı Rhin mintaka sını ziyaret etmiştir.

Bir sıra bütün sığınaklar, harb tesisatı ve kazamatlardaki yerler gezilmiş ve topçu mevzii bütün teferrüat ile görülmüş ziyarete nihayet verilmiştir.

Bir Holanda vapuru battı

Amsterdam 17 (A.A.) — 2400 tonluk Saint Amelana Holanda vapuru Şimal denizinde bir mayne çarparak batmıştır. Mürettebat kurtulmuştur.

Londrada bir infilâk

Londra 17 (A.A.) — Bu sabah Londrada Paddington belâdiye binasının arkasında pasif müdafaa memurlarının oturduğu barakanın dışında bir infilâk vukubulmuştur. Bunun İrlanda ihtilâlcilerinin eseri olduğu zannılmaktadır. 10 kadar pencere kırılmış, fakat kimse yaralanmamıştır.

Sabahtan Sabaha

Halkeverinin temsil kolları diğer subelerden daha hareketli. Gün geçmiyor ki gazetelerin memleket haberleri sayfalarında bir Halkevi temsil koluna aid kavuklu, çarşafı, takma sakallı resimler çıkmamış olsun.

Eski hayatın çirkin ve gülünç taraflarını ibret levhası halinde göstermek için Cumhuriyet çocuklarının çarşafa girmeleri, süpürge sakal takıp potur giymeleri zaruridir. O devrin hususiyetlerini sahnede göstermek için bu fikri yaymak lâzımdır. Fakat yeni hayatı gösteren bir tane olsun piyes yazılmadı mı? İnkılabdan sonraki hayatımız bu kadar kısır mı? Bunu tahmin etmiyorum. Çünkü telif romanlarının hemen hepsi yeni hayatımızın makesidirler. Şu halde roman için mevzu veren yeni cemiyet hayatı piyes muharrirleri için kapalı bir âlem mi oldu?

Halkeverinde temsil edilmek için Maarif Vekâleti bazı projeler hazırlayabilir. Bir müsabaka açabilir. Halkevi temsilcileri o kadar yeknasak oldu ki yazısını okumaya lüzum görmeden resimlerinden hangi piyes oynandığını anlıyorlar.

Gençler heves ediyor, çalışıyor, muvaffak da oluyorlar. Bari onları şalvar, potur, cübbe, sarık, peçe, kavuk giyip torba sakallar takmaktan kurtaracak yeni eserler bulalım.

Buhan Cahid

Molotof ve Dr. Şahtın Bukreşe gidecekleri doğru değil

Bükreş 17 (A.A.) — «Semnalul» gazetesi Molotof ve eski Alman devlet bankası direktörü «Şaht» ın yakında Bükreşi ziyaret edeceklerine dair ecebî matbuat tarafından verilen haberleri tekbiz eylemektedir.

İzmir halkının teberrüleriyle alınan tayyareler

İzmir 17 (A.A.) — İzmir halkının teberrüleriyle evvelce alınmış olan 22 tayyareye ilâveten son alınan 5 tayyareye ad konma merasimi Nisan için de yapılacaktır. Bu tayyareler, İkişey melik, Güzelyalı, Alsancağ, Örnekköy, Çiğli adlarını taşıyacaklardır.

Felâkette köylülere öküz dağıtıldı

Erbaz 17 (A.A.) — Reşadiye, Nıksar, Erbaa felâketedelerine dağıtılmak üzere Lâdik istasyonundan sevk edilmiş öküzlerden Erbaaya gelenler kaymakamın riyasetindeki heyet tarafından zürraa dağıtılmaktadır. Dün de 100 öküzün tevziatı yapılmıştır.

Yeni tefrikalarımız Baybars

Mısrda hüküm süren büyük Türk hükümdarının inanılmaz hareket, mücadele ve maceralarla geçen hayatı

Yakında başlıyoruz

Yeni edebî romanımız Aşka

inanmıyan adam

TERCÜME EDEN Halid Fahri Ozansoy

Yakında başlıyoruz

Amatör temsilcileri

Halkeverinin temsil kolları diğer subelerden daha hareketli. Gün geçmiyor ki gazetelerin memleket haberleri sayfalarında bir Halkevi temsil koluna aid kavuklu, çarşafı, takma sakallı resimler çıkmamış olsun.

Eski hayatın çirkin ve gülünç taraflarını ibret levhası halinde göstermek için Cumhuriyet çocuklarının çarşafa girmeleri, süpürge sakal takıp potur giymeleri zaruridir. O devrin hususiyetlerini sahnede göstermek için bu fikri yaymak lâzımdır. Fakat yeni hayatı gösteren bir tane olsun piyes yazılmadı mı? İnkılabdan sonraki hayatımız bu kadar kısır mı? Bunu tahmin etmiyorum. Çünkü telif romanlarının hemen hepsi yeni hayatımızın makesidirler. Şu halde roman için mevzu veren yeni cemiyet hayatı piyes muharrirleri için kapalı bir âlem mi oldu?

Halkeverinde temsil edilmek için Maarif Vekâleti bazı projeler hazırlayabilir. Bir müsabaka açabilir. Halkevi temsilcileri o kadar yeknasak oldu ki yazısını okumaya lüzum görmeden resimlerinden hangi piyes oynandığını anlıyorlar.

Gençler heves ediyor, çalışıyor, muvaffak da oluyorlar. Bari onları şalvar, potur, cübbe, sarık, peçe, kavuk giyip torba sakallar takmaktan kurtaracak yeni eserler bulalım.

Buhan Cahid

Şehir Haberleri

Memleketin kadastro işi 50 senede bitirilecek

Bunun için de her seneki tahsisat arttırılıyor ve kadastro mektebinde yeni memurlar yetiştiriliyor

Memleketimizin muhtelif yerlerinde ve şehrimizde kadastro işleri hayli ilerlemiştir.

Tapu ve kadastro Umum Müdürü Halid Ziya Türkkan birkaç gün evvel şehrimize gelerek kadastro işlerini tetkik etmiş ve şehrimizdeki alâkadarlardan kadastro faaliyeti hakkında izahat alarak Ankaraya dönmüştür.

Şimdiye kadar Bursa, Aydın, Denizli, Konya, Malatya, Mudanya ve İstanbul dört adasının, İzmirin Karşıyakasının kadastronu tamamlanmıştır. Şehrimizin Yenikapı, Fatih civarları Gaziköprüsüne kadar Kapalıçarşı ve Balıkpazarı gibi işçilik itibarıyla her yeri birer vilâyet merkezi işine muadil yerlerin kadastronu yapılmıştır. Kadıköy ve Beyoğlunda geçen senedenberi kadastro yapılmaktadır.

İzmir şehrinin dörtte üçünün kadastronu tamam olmuştur. Ankaranın kadastronun yapılmasına devam olunmaktadır. Manisanın kadastronu bitmiştir. Bahkesirde de bu işe başlanmıştır.

Bu yerlerin kadastroları tamamlanırken sonra memleketin diğer şehirlerinin de kadastronun yapılmasına başlanacaktır. Bu şehirlerimizde şimdiden icab eden etüdler yapılmaktadır.

Kadastru tatbik edilen yerlerde çok iyi randıman alınmakta ve halkın işleri sür'atle intaç olunmaktadır. Kadastru yapılmakla memlekette tasarruf her tür

lü ihtilâftan âri bir şekilde tesbit olunmaktadır. Memleket kadastronu tamamlanmış bitirildikten sonra gayrimenkul işleri mütedavil bir sermaye haline konulacaktır.

Memleketimizde tatbik edilmekte olan tapu sicilleri kadastru planlarının şekil ve işletme tarzı tıpkı İsviçrede olduğu gibidir. Memleketimiz İsviçrenin yirmi misli büyüklüğündedir. İsviçrede evvelce basit usullerle yapılan kadastru şimdi yeni telâkile ve hayatın zaruri icablarına göre değiştirilmekte ve bu iş için senede dört milyon İsviçre fransı sarfedilmektedir. Memleketimizde de kadastru işleri için her yıl mühim miktar para sarfedilmektedir. Kadastru İdaresi memleketin kadastronun tamamlamak için bir taraftan tahsisatı arttırmakta diğer taraftan da kadastru mektebinde bu işe elverişli ve kabiliyetli memurlar yetiştirilmektedir. Yılda 60 mezun veren kadastru mektebinde şimdiye kadar 600 memur yetiştirilmiş ve bunlara memleketin muhtelif şehirlerinde vazife verilmiştir.

Kadastru tatbik edilen yerlerde bu sayede birçok mahlûl, mektum ve gayrimenkul meydana çıkarılmakta ve bunların kıymetleri harç ve rüsum masrafları devlet lehine iki milyon yüz elli bin lira fazla menfaat temin etmektedir. Alâkadarlar memleketin umumî kadastrusunun ancak 50 yıla kadar ikmal edilebileceğini söylemektedirler.

Dahiliye ve İktisad Vekilleri dün Ankaraya döndüler

Birkaç gündenberi şehrimizde bulunan Dahiliye Vekili Faik Ötrak ve İktisad Vekili Hüsnü Çakır dün akşam ekspresle Ankaraya hareket etmişlerdir. Vekiller Haydarpaşa istasyonunda Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar, vilâyet, parti, belediye erkânı, iktisadî müesseseler müdürleri ve dostları tarafından uğurlanmışlardır.

Poliste:

Altı yangın başlangıcı

Dün şehrin muhtelif semtlerinde 6 yangın başlangıcı olmuş, itfaiyemizin müdahalesiyle tevessülüne meydan verilmeyen derhal söndürülmüştür.

Taksimde Fırın sokağında 26 sayılı Elizeye aid evin ikinci katında oturan Vartonoşun odasından, gene Taksimde Tarlabası caddesinde Azize aid 58 sayılı evin alt katından, Beyoğlunda İstiklâl caddesinde 128 sayılı apartmanın üst katından, Şehzadebaşında tramvay caddesinde 18 ve 38 sayılı evlerin bacalarından, Kadıköyünde Muvakkithane caddesinde 18 sayılı evin bacasından ve gene Kadıköyünde Yeldeğirmeninde Sarıali sokağında 4 numarada oturan Onniğe aid evin alt katından yangın çıkmış ise de bastırılmıştır.

Şüpheli bir ölüm

Çarşıkapıda Okul sokağında 11 numaralı apartmanda oturan Kâmrân adında genç bir kız evvelki gece odasında baygın bir halde bulunmuş ve derhal sıhhi imdad otomobilile Haseki hastanesine kaldırılmıştır.

Kimyager olduğu anlaşılan Kâmrân bir müddet sonra hastanede ölmüştür. Ölüm hâdisesi şüpheli görüldüğünden dün adliye doktoru genç kızın cesedini muayene etmiştir. Tahkikat devam edilmektedir.

Bir tramvay bir adama çarptı

Eminönü - Bebek hattında işliyen vatman Süleymanın idaresindeki 652 sayılı tramvay, Tophanede Necatibey caddesinden geçerken Nuri adında birine çarparak yaralanmasına sebebiyet vermiştir.

Yaralı tedavi edilmek üzere hastaneye kaldırılmış. vatman hakkında ta kibata başlanmıştır.

Kış yeniden avdet etti

Dün de İstanbul üzerinden oldukça şiddetli bir soğuk dalgası geçti

Marmara ve Ege denizlerinde şimal fırtınası dün de şiddetle devam etmiştir. Birkaç gündenberi şehrimizde ve Trakya da tam bir kış havası hüküm sürmektedir. Dün de şehrimize öğleden evvel yağmur öğleden sonra da kar yağmış, rüzgâr şimali şarki istikametten saniyede 5,7 metre hızla esmiştir. Yağmur ve karla beraber sühunet derecesi de düşmüş, birkaç gün evveline kadar en düşük 10 santigrad olarak kaydedilen sühunet dün en yüksek 3,8 ve en düşük 1,4 santigrad kaydedilmiştir.

Şehrimize gelen ma'lûmata göre Trakya da şiddetli bir kış hüküm sürmektedir. Evvelki gün Trakya da başlayan kar bütün gün ve gece devam etmiş ve 15 santimi bulmuştur. Son günlerdeki şiddetli yağmurlar yüzünden Trakya da bütün nehirler taşmış, birçok yerleri sular basmış, bu vaziyet bilhassa ziraat bakımından çiftçileri endişeye düşürmüştür.

Dün Trakya'dan gelen yolcuların anlattığına göre sular Edirne ovasına, Baeski ve Uzunköprü köylerinde fazla tahribat yapmış, tarlaları basmıştır.

Modadaki heyelân

Bir müddet evvel Modaburnunda Çoçukbahçesi civarında başlıyan heyelân dün sabah tehlikeli bir vaziyet almıştır. İki gündenberi yağın şiddetli ve devamlı yağmurların tesiriyle heyelân yerlerindeki çatlaklık artmış ve kayan toprağın bir kısmı yerinden koparak mühiş bir gürültü ile denize yuvarlanmıştı. Bu tehlikeli mntakanın birkaç metre gerisindeki evlerde oturan kimseler dün hâdiseden çok telaşa düşerek vaziyetten kaymakamı haberdar etmişlerdir. Kadıköy kaymakamı dün hâdiseyi tetkik için bir mühendis göndermiştir.

Heyelâna maruz kalan sahil boş arazi den ibarettir ve çatlaklığın uzunluğu 25 metre kadardır.

Belediye mese'yi ehemmiyetle tetkik ettirmektedir. Bu sahil gerisindeki evlerin tehlikeye düşmemeleri için bir sed yapılacaktır.

Bir kamyon devrildi 3 amele yaralandı

Dün Akaretlerde bir kamyon kazası olmuş neticede biri ağır olmak üzere üç kişi yaralanmıştır.

Kasımpaşada Büyükpiyalde Kaptanpaşa mahallesinde Korsan sokağında 14 numaralı evde oturan ve Be'ediyeye aid 138 sayılı kamyonda şoförlük yapan Hasan, dün bu kamyonla içinde üç de temizlik amelesi olduğu halde Yenimahalle yokuşundan Akaretlere inerken, birdenbire arabanın frenleri kopmuştu. Kamyon yokuşu hızla inmekte olduğundan bu mühim arıza şoför Hasana şaşırtmış, bu şaşkın vaziyet te direksiyonu yanlış kullanmasına sebep olmuştur.

Bu yanlış manevra esnasında kamyon bir duvara şiddetle çarpmış ve o anda devrilmiştir.

Çok âni olan bu müsademe ve devrilme sonunda kamyonun içinde bulunan Hasan, Güzel ve Şakir adlarındaki üç amele vücudlarının muhtelif yerlerinden yaralanmışlardır.

Beyoğlu hastanesine kaldırılan kazazedelerden Hasanın yarası ağırdır.

Kamyon da kazayı müteakib ehemmiyetli surette hasara uğramıştır. Hâdisenin etrafında zabita tahkikat yapmakta dır.

Şüpheli bir ölümün mahiyeti anlaşıldı

Evvelki gün Veznecilerde 72-74 sayılı tatlıcı dükkânı sahibi Şanlı Abdülkadir odasında ölü olarak bulunmuştur. Cesed zabita doktoru tarafından muayene edilmiş, çok zengin bir adam olduğu söylenen Abdülkadirin bir cinayete kurban gitmesi göz önünde tutularak ölümün Morga kaldırılmasına lüzum görülmüştür.

Dün geç vakit aldığımız malûmata göre Şanlı Abdülkadirin dimağ nezfinden öldüğü tesbit edilmiştir.

Kadıköy iskelesinde bir sarkıntılık hâdisesi

İskelede vapur bekleyen bir kıza karşı gayri ciddi hareketlerde bulunan bir genç tevkif edildi

Dün Köprü'nün Kadıköy iskelesinde çirkin bir sarkıntılık vak'ası olmuş, bir müddet sonra da hâdiseye adliyeye intikal etmiştir.

Tarafların iddiasına ve muhakemenin cereyan tarzına göre vak'anın mahiyeti şudur:

Kadıköyünde oturan Ümmügülüm adında genç bir kız dün, iskelede vapur beklerken Muzaffer isminde bir delikanlının bazı gayri ciddi hareketlerine maruz kalmıştı. Fakat genç kız bu müziç hareketlere bir müddet ses çıkarmamış, bu sükûtta yüz bulan Muzaffer işi daha ileriye götürerek Ümmügülümüne karşı takındığı vaziyeti bariz bir sarkıntılık halinde devam ettirmek istemiştir.

Bu sırada genç kız sinirlenmiş, müteceviz delikanlıya:

« Terbiyeni takın, yoksa şimdi kafana şemsiyeyi indiririm » diye bağırmıştır.

Muzaffer Ümmügülümün bu haklı ihtarı karşısında asabiyete kapılmış, o da genç kıza karşı bazı hakaretlere sözler sarfetmiştir.

Bu karşılıklı münakaşa ve hakaret bir müddet devam etmiş, esasen yolcularla dolu olan iskelede büyük bir kalamış.

balığın toplanmasına sebep olmuştur. Nihayet hâdiseye polise ve binnetice Sultanahmed 3 üncü ceza mahkemesine intikal etmiştir.

Dünkü duruşmada Ümmügülüm, Muzaffer tarafından kendisine fiilî sarkıntılıktaki bulunulduğunu iddia etmiş, delikanlı da hakarete maruz kaldığından bahisle genç kıza davacı olduğunu söylemiştir.

Hâkim Münif tarafların sorgusunu yapmış, iddiaları dinlemiş ve tahkikat evrakını mütealea ettikten sonra suçun mahiyetine göre Muzafferin tevkifine karar vermiştir.

Şahidlerin dinlenilmesi için muhakeme başka bir güne talik edilmiştir.

Birbirlerini döven iki kavgaçı

Bir para meselesinden dolayı birbirlerini sokak ortasında döven Yahya adında bir koltukçu ile amele Ahmed dün meşhud suçlara bakan Sultanahmed 3 üncü sulh ceza hâkimliğine verilmişlerdir.

Birbirlerinden davacı olduklarını söyleyen Yahya ile Ahmedin sabıka kayıtlarının tetkiki ve hâdiseye şahidlerinin celi için dünkü duruşma başka bir güne bırakılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraat ve ticaret her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Adet	1,000 Liralık	4,000 Lira
4	500	2,000
4	250	1,000
40	100	4,000
100	50	5,000
120	40	4,800
160	20	3,200

DIKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

MİTHAT FENMEN

Yarın akşam saat 21 de

Fransız Tiyatrosunda PİYANO KONSERİ

verecektir.

Biletler gişede satılmaktadır.

Satılık köşk arıyorum

Deniz kenarında veya denize çok yakın bir yerde geniş bahçeli bir köşk arıyorum. Yeşilköyde, Adalarda, Boğazda veya Anadolu sahilinde olabilir. Mükünse fotoğrafla birlikte tafsilât, fiat Son Postada «Makbule» adresine bildirilmelidir.

Millî mukavemet

Az nüfuslu memleketlerin en büyük mahzurları arka emniyetinden, yani millî mukavemeti vücade getiren en mühim amilden mahrum olmalarıdır

YAZAN

Emekli general H. Emîr Erkilet

"Son Posta",nın askerî muharriri

Çin, yıllardanberi, Japon ve Rus tecavüz ve istilâlarına karşı mukavemet ediyor. Onun bu mukavemetinin başlıca vasıta ve amilleri büyük insan kütleleriyle büyük mesafeler olduğu için her harbde ve her harekette insanca ve toprakça ehemmiyetli kayıplar vererek geri çekiliyor ve sularla dağların gerilerine tahassus ederek varlığını idameye muktedir oluyor.

Çinin bugün şarki Türkistanla bütün dış Moğolistanı Rusyaya kapmış. Mançuri ile şimal, orta ve cenub Çini bütün servet kaynaklarıyla ve demiryolu, liman, kıyı ve adalarıyla birlikte Japonlara harben vermesine rağmen teslim olmamasının sebebi, memleketin derinliklerinde onun halen sığınabilecek müdafaaya elverişli yolsuz ve sarp yerler ve mesafelere malik olmakla beraber ordular çıkarmak ve beslemek kudretinin tükenmemesidir.

Bu, Çin mukavemetinin yalnız malî cephesidir. Eğer Çin malî olduğu bazı manevî kuvvetlerin de yardımı olmasaydı yalnız mesafe ile nüfus göklüğü Çinin hâlâ devam ettiğini görüştüğümüz askerî ve millî mukavemeti vücade getiremezlerdi. Bu manevî kuvvetlerin başında Çin milletinin büyük vasıfları haiz kuvvetli bir şef doğuracak derecelerde kuvvetli bir millî karakter edinmiş olması lâzım gelir. Çinliler bu veni karakterlerini - afyon kullanmak itivadının da meşum tesiriyle olsa gerek - asırlarca süren tarihi atalet uykuları esnasında yedikleri müteaddit, kuvvetli yabancı darbelerin nihayetli yaptıkları sarsıntılarla - ve gene yabancı tahrikatla çıkan - sayısız iç harblere borçludurlar.

Bütün bunlar Çinlilerde ve Çinde az çok dinamik bir kuvvet doğurmuş - tur ve iste eğer Çin bugün hâlâ ayakta duruyor ve Japon işgal kuvvetlerinin yan ve gerilerinde hâlâ bir faaliyet gösterebiliyorsa bu canlılığın kaynağı şüphe yok ki münhasıran bu az çok millî dinamik mukavemet kuvvetidir.

Çeko-Slovakyanın mukavemetsiz teslimine saik olan başlıca amil onun iç bağlarının sağlam olmaması idi. Birbirlerini çekemeyen Çeklerle Slovakların birleştiğinden bunlardan bir birlik yapan kuvvet sun'ı idi. O derece de ki dıştan gelen bir tesir ve bir sarsıntı bu iki kavmi birbirinden hemen ayırmağa kâfi geldi. Memleketin küçük olması, hudud istihkamlarının Südetlerle birlikte Almanlara geçmesi ve yüksek bir mamuriyetin icabı olarak mevcud olan mebzul demir ve kara yolları da - Avusturyanın evelden işgali sebebiyle - onu her taraftan ihata etmiş olan Almanyaya karşı herhangi bir askerî mukavemeti muhal bir hale getirdi. Çeko-Slovakya, işte bu suretle parçalanarak kısımları ayrı ayrı Alman hıyayesini kabul etmek mecburiyetinde kaldılar.

Lehistan ise oldukça geniş topraklara, epey kalabalık bir nüfusa ve 20 yıl teşkiline uğraşan bir de kuvvetli orduya malik olmasına rağmen, üç hafta içinde, ordusu imha ve memleket baştanbaşa istilâ ve taksim edilmişti. Bu hâdise gerek tarih ve gerek milletlerin ve devletlerin hayatî bakımından çok büyük ders ve ibretlerle doludur.

Burada her şeyden evvel Lehistanın Almanya ve Rusya gibi çok büyük iki hasmın arasına girmiş bulunmuş talihsizliği göze çarpar. Bu bedbaht memleketin, batıdan Almanların ve do-

Müstevîlere karşı yurdlarını müdafaa eden Çinliler ateş ederlerken

ğudan Rusların tecavüz ve istilâlarına uzun bir zaman mukavemet edemeyeceği aşıkardı. Şüphe yok ki bu durum Leh askerî sevk idaresinin sınırlarına tesir etmekten hali kalmamıştır. Fakat Lehlerin garbde Almanlara karşı mukavemetlerinin, doğuda Rusların hareketini tereddüde uğratabileceği pekâlâ düşünülebilirdi. İşte bu mukavemet olamamıştır. Ve bunun olamamasının başlıcası Lehlerin Pilsudski'nin vefatı, kuvvetli bir millî şeften mahrum kalmaları olmuştur.

Zayıf karakterler ağır günlerde lâzım olan ne o ağır karar ve tedbirleri alabilirler ve ne de büyük tehlikeler anında bir milleti bir irade etrafında topluyarak onun bütün millî mukavemet kudretlerini kıymetlendirebilirler. Büyük mücadele anlarında başsız kalan milletlerin düşebilecekleri hale Lehistanın 1939 Eylül ayında uğradığı büyük askerî, siyasi ve millî felâket açık ve canlı bir misal teşkil eder. Lehlerin ciddi tehlike karşısında kendilerini bu derece kavbedip şaşırmasında ve dağınık gıtmelerinde, belki de onların asırlarca süren uzun esaret hayatlarının bir dahli ve tesiri vardı.

Küçükçük Finlandiyanın ne az nüfusu ve ne de dolayısıyla o güzel ordusu büyük bir millî emniyet garantisi teşkil edemiyorlardı. Onun serveti ve harb sanayii mühim birer kemmiyet vermiyorlardı. Bundan başka öyle bir hasmın taarruzuna uğramıştı ki nüfusca ve teslihatca kendisine pek fazla faikti. Bununla beraber Finlandiyanın mukavemeti hem uzun ve hem de herikülâde olmuş ve nihayet sulhü dümana tasavvur olunamaz derecelerde pahalıya mal etmiştir.

Finlandiyanın gösterdiği mukavemetin pek şiddetli ve fevkalâde dinamik olması sırf 1940 kışının şiddetli olmasından, yahud Fin göllerinin orman veya tahkimatın vücade getirdiği geniş mâni ve müdafaaya elverişli hatlardan dolayı değildir. Finlerin üç buçuk aya yakın devam eden çok parlak askerî hareket ve mücadelelerinde her şeyden evvel kendilerine mahsus, çok bariz ve çok kuvvetli bir Fin millî karakteri göze çarpar. Bu da azami bir hareket kabiliyetinin sonsuz bir cesaret ve yılmamazlıkla harbetmek kudretinin, vicdanî disiplinin ve derin bir vatanseverliğin bir muahssası idi.

Finlere bu kar ve kışta-azami hareket kabiliyeti verdiren şey onların hakiki kış sporları sayesinde en şiddetli şimal soğuklarıyla ülfet hâsıl etmiş olmalarıdır. Bir millet ki kıştan ve soğuktan korkar, karı görünce de tetriyerek mangalın üstüne biraz daha abanır ondan ki şın ne hareket ve ne de harb kabiliyeti beklenmez.

Finler kışa Ruslardan fazla ülfetli olduklarını isbat ettikleri için kesif kar

tabakaları ve donmuş göller üzerinde onlara üstün harb ettiler ve üstelik küçük müfrezelerle müteaddid büyük Rus kollarını vurup imha veya esir ettiler, onlardan hadsiz ve hesabsız silâh ve mal zeme aldılar.

Finlere o sonsuz cesareti ve yılmamazlığı veren, şüphesiz onların millî terbiye ve irki asaletleridir. Fakat bundan sporun kendilerinde yüksek bir nefse itimad hassası yaratmış olmasının büyük bir hissesi vardır. Bundan başka başlarında kendilerine lâyük büyük bir şefin mevcudiyetini hissetmeleri de Fin millî ve vicdanî disiplinini vücade getirmeye âmil olmuştur.

Her şeye rağmen Finlerin nihayet sulhe yanaşmaları keyfiyetine gelince bu, onların mukavemet kudretlerinin tükendiğine bir delil teşkil etmez. Dikkat edilirse, Fin sulhüne müessir olan emehmiyetli amilin onların arka emniyetlerinin zail olması olduğu anlaşılır. Evet Finlerin arka emniyeti, derin mesafelerle bunları dolduran bir nüfusa malik bulunmaması yüzünden zaten zayıftı. Nihayet İsveç ile Norveçin yardımı muhalefetleri sebebiyle de bu arka emniyeti tehlikeye düşmüştü. İşte Finleri sulhe mecbur eden budur.

Bizim Anado'u İstiklâl mücadelesinde arka emniyetimiz garanti edildiği için yalnız bir cephe ile uğraşıyorduk. Bundan başka derin bir arazi millî orduya geniş bir hareket serbestisi veriyordu. Çinin mukavemetinde de arka emniyetinin nasıl başlıca rol oynadığını ve Çekoslovakya ile Lehistanın mahza arka emniyetlerinin tamam olmamasının her iki devletin pek acele yıkılmalarına nasıl müessir olduğunu yukarıda görmüştük.

Az nüfus'u ve az topraklı memleketlerin en büyük mahzurları işte böylece arka emniyetinden yani millî mukavemeti vücade getiren en mühim bir amilden mahrum olmalarıdır.

H. E. Erkilet

Yeni bir takas talimatnamesi

Ticaret Vekâleti, aramızda ticaret, tediyeye veya takas anlaşması olmayan devletlerle yapılacak takas muamelelerini tanzim etmek üzere bir talimatname hazırlamıştır. Bu türlü memleketlerle yapılacak ithalât ve ihracat takas limited şirketine verilecek bir beyanname ile teşkil ettirilecektir. Takas limited şirketi, bu beyannameyi kabul veya reddetmek hakkına sahip olacak ve keyfiyet kasa bir zamanda beyanname sahibine bildirilecektir.

Bir duvar çöktü

İki gündür yağın yağmurların tesiriyle dün Kulaksızda Gümüş sokağında Hasana aid 10 metre yüksekliğindeki duvar birdenbire çökmüştü.

Herhangi bir kaza ihtimali karşısında hâdise yerine itfaiye gelmiş, taş ve moloz yığınları altında araştırma yapmıştır.

Hâdiseler Karşısında

Bozuk mu, değil mi?

Evvelki günkü gazetelerden birinde şöyle bir haber çıkmıştır:

Bir aylık tekiğilerin hazin neticesi

Muayene edilen mevaddan ekserisi bozuk çıktı.

«Son bir ay zarfında alınan muhtelif cins mevadda aid nümuneler belediye kimyahanesinde tahlil edilerek aşağıdaki neticeler elde edilmiştir:

12 sirke nümunesinden 10 tanesi, 146 ek. mek nümunesinden 31 tanesi, gene 124 ek. mek nümunesinden 45 tanesi, 7 çavdardan 6 tanesi, 24 helvadan 19 u, 5 reçelden 4 nümune, 2 yağurdun her 2 si de, 77 yağ nümunesinin 16 tanesi bozuk çıkmıştır.

Belediye alâkadarlarına gönderdiği bir tamimde yukarıdaki feci neticeyi bildirmekte ve bu gibi bozuk mevadda sıkı bir mücadele yapılmasını istemektedir.»

Yukarıdaki haber, aynı gazetenin dünkü nüshasında alâkadarlar tarafından tavih ediliyor:

★★

Gıda maddelerinin hepsi bozuk değilmiş

Dünkü nüshamızda belediyenin esnafın satmakta olduğu gıda maddelerinin tahlil neticesinde elde ettiği neticeleri yazmıştık. Dün belediyeden bize verilen malûmatta şu noktalar izah edilmiştir:

Tahlil edilen ve bozuk çıkan nümuneler herhangi bir maddenin heyeti umumiyesinden anımsı alelele nümuneler değildir. Biz nümune alırken daha ziyade bozukları tercih ediyoruz ki böyle fena şeyleri sattıkları cihdan dolayı satıcıları tecziye edelim ve bunları mahkemeye verdiğimiz zaman elimizdeki bu raporlarla onların suçlarını tevşih edebiliyim; yoksa bu netice şehirde hep böyle bozuk mevaddın satıldığı manasını ifade etmez.

Bundan maada bu neticelerle kaymakamları ve diğer alâkadar memurları fazla faaliyet sevk etmiyoruz.

Bu kontrol neticesinde satıcı bozuk mal bulundurmamaya gayret edecektir. Binaenaleyh evvelce yazılan rakamlardan şehirde

satılan her nevi mevaddın bozuk olduğu, manası çıkmamak muvafık değildir.»

Bu izah da tavsiye muhtaktır: — Mademki bozuk gıda maddesi, bozuk olmıyandan göz bakışile, burun koklayışile, el dokunuşile tefrik edilebiliyordu; o halde nümune almayı ve tahlil külfetine ne lüzum vardı? Hem mademki bunların bozuk oldukları malûmdur. Tahlil neticesine kadar satılmamasına ne diye müsaade edilir?

Bazı gıda maddelerinin bozuk çıktığının ilânına kadar kaymakamlar, alâkadar memurlar hiç mi faaliyet göstermiyorlardı?

Satıcı bozuk mal bulundurmamaya gayret edecek, demek, elindeki bozuk malı ucuca da olsa bir an evvel halka satacak demek midir?

★★

Fakat bütün bunlara lüzum yok, dünkü Son Postada çıkan bir havadis, belediyenin tavihini tekbiz eder mahiyette:

Zehirlenme arazi gösteren baş kişi tedavi altına alındı

«Dün şehrin muhtelif yerlerinde üç zehirlenme vak'ası olmuş, beş kişi tedavi altına alınmıştır.

Karagömrükte Kabakzade çıkarmasında 6 numaralı evde oturan Hasanın dokuz yaşındaki oğlu Ömerle, altı yaşındaki kızı Havriye bir bozacedan aldıkları bozayı içmişler, bir müddet sonra da zehirlenme alâmları göstermişlerdir.

Çocuklar tedavi edilmek üzere Şişli hastanesine kaldırılarak zehirlenme vak'ası etrafında tahkikata başlanmıştır.

Salımatomrukta Drağın mahallesinde 32 numaralı evde oturan İsmail adında biri de yediği börekten zehirlenmiş Guraba hastanesine kaldırılmıştır.

Üçüncü zehirlenme hâdisesi de Galatada olmuştur. Lülecihender mahallesinde 28 numarada oturan Faik, Tophane'de bir dükkandan aldığı kavurmayı yemiş, az sonra tesemmüm alâmları göstermiştir. Faik tedavi edilmek üzere Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.»

Bunları biliyor mu idiniz?

Sigara içen develer

Afrikanın bazı mntakalarında develere sigara içirirler. Bunun sebebi sigara içen develerin diğerlerinden daha munis olmalarıdır. Develere sigara içirmek için şu çareyi bulmuşlar: Develerin ağızlarına kalın sarılmış bir sigaranın gireceği deliği olan bir tahta ağızlık taktılar ve sigarayı bu tahta ağızlığa sokup yakarlar.

Dünyada ilk afiş

Dünyada ilk afiş, Amerikada bir duvara yapıştırılmıştır. Birira ilanı idi. Halk duvara yapıştırılmış kâğıdı okumak için toplanmıştı. Bu vak'a bundan 150 sene evvel vukua gelmiştir.

Şarktan garbe gidən hurafe

Yerde bulunan bir iğneyi yerden alıp göğsüne takmak Fransızlarda uğura delâlettir. Bu âdet Hindlilerden gelmedir. Hindlilerce günde bir kere yere eğilmek sevâbdır ve eğer bir Hindli yere eğildiği zaman bir ufak şey bulursa o günlerde bir iyilik görecektir.

Kibrit kutusu kadar fotoğraf

En küçük kibrit kutuları boyundaki fotoğraf makineleri İngilterede satılmaktadır. Bu makinelerle gayet iyi fotoğraf çekilmektedir. Bir pul cesametinde çekilen fotoğraflar kartpostal büyüklüğüne ağırandisman yapıldıkları zaman da net hallerini kaybetmemektedirler.

GÖNÜLİSLERİ

Hiç sevilmemiş olan Erkek...

Bir okuyucum hayatından şikâyetçi, mektubunun bir yerinde:

— Hiç bir zaman sevilmedim, sebebini de öğrenmedim, diyor.

Serttir, haşındır, asabidir, hobbindir, hasistir, girkindir, fakat hayır, hiç biri değil, fakat işte sevilmeğin ümidini kesitiği dakikada tesbit ediyor ki sevilme miştir, sevilmiyecektir, neden?

Bugün gene ihtiyar erkek dostumun bir hatırasını nakledeceğim, bana şöyle söylemişti:

— Gençlik yıllarımda iki kadın tanıdım, biri Pariste, biri de İstanbulda, sonra bu kadınlarla alâkadar olan bir de erkek...

Paristeki kadın bir moda mağazasında şapka hasırı yapardı. Arkadaşımın met. resyidi. İki buçuk odalı minimini bir apartmanda otururlardı. Ara sıra beni yemeğe davet ettiklerini hatırlarım. Ne derli toplu, ne temiz bir evleri vardı. Kız gündüz çalışmasın diye evini sadece yuvası ile meşgul bir titiz kadın gibi idare ederdi. Arkadaşımı da çok seviyordu, ondan arasıra ihanet görmesine rağmen seviyordu.

Gençlik arkadaşımın ismi budur, bir gün

iki ay sonra gelmek üzere İstanbula gitti ve orada kaldı, fakat ben İherese'in onu üç sene, Eyüb Sabri ile beklediğini bilirim. Sonra ben de yurda döndüm, ne olduğunu bilmiyorum.

Tanıdığım ikinci kadın İstanbuldaydı ve o da Cemalin metresiydi, hikâyesinin son kısmını harb içinde Adanadayken bir dostumdan dinledim:

— Kız Cemalden ayrılmış, bir başka, şile evlenmiş, sonra da hastalanmış, ölüyor. Ken annesi yanındaymış, ona «Bana Cemalin resmini gösteriniz» demiş.

Hâve edeyim ki, Cemal zengin değildi, güzel değildi, fazla espirisi de yoktu, fakat işte sevilmiyordu.»

★

Sevilmediğinden şikâyet eden okuyucuma ihtiyar dostumdan dinlemiş olduğum bu küçük hikâye bir fikri verecektir, sanırım.

Bazı erkek sevilir, bazıları sevilmez, bir kadın sanırsınız ki dünyaya mes'ud olmak için gelmiştir, öteki ise bedbaht ya, şamıya mahkûmdur.

İhtimaliyat mütehasası:

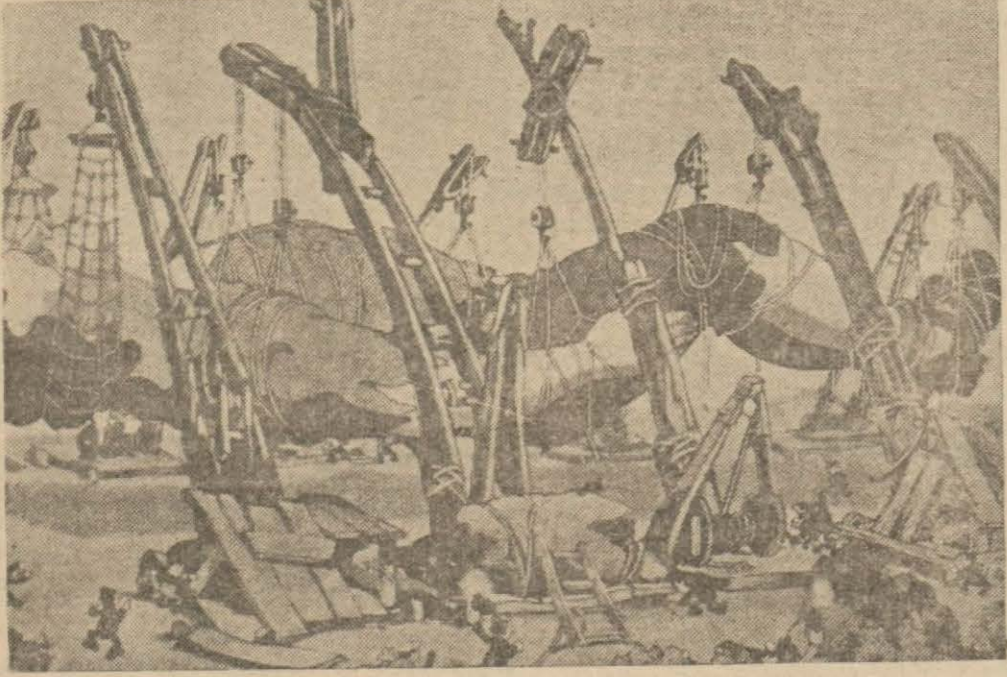
— Elbette bir sebeb olacaktır, der, ona hak vermek lâzım. Fakat ne yapalım ki, bu sebebi her vakit bulamıyoruz.

TEYZE

SİNEMA

Güliverin cüceler diyarına seyahati filme alındı

Bir seneden fazla bir zamanda resimlerle filmi çekilen bu meşhur ve çok enteresan eser için tam 2.680.000 Türk lirası sarfedildi

Filminden bir sahne: Güliver cüceler tarafından vinçlerle kaldırılırken

Meşhur İngiliz edibi Jonathan Swift'in 1726 senesinde neşretmiş olduğu «Güliverin seyahatleri» eserini okumayan, bilmiyen yoktur.

Amerikanın tanınmış ressamlarından Dave Fleisher ve Max Fleisher adlarının iki kardeş iki sene uğraştıktan sonra bu eserin resimlerini çizmeğe muvafak olmuşlardır.

İşe 27 Haziran 1938 tarihinde başlamışlar, 18 Teğrisana 1939 tarihinde ikmal etmişlerdir.

Malın olduğu üzere, bu eser kolayca sahneye vaz'edilecek eserlerden değildi. Bunun için sırf bu husustaki istihzarat birkaç aylık mesaiyi istilzam ettirmişti.

Ressamlardan Max Fleisher bilhassa çok titiz davranmıştır. Senaryonun tam mânasile Swift'in eserini kavrayabilme sine gaye edinmiştir.

Ressam ile mesai arkadaşları arasında bilhassa Lilliput kraliyeti ile Blefescu kraliyeti arasındaki harb uzun münakaşaları mucib olmuştur.

Swift'in eserinde harbin zühuru yururdan ileri gelmektedir. İki taraf alakok yumurtaların ne suretle açılacağına dair münakaşaya başlamışlar ve bu münakaşa, bilâhare harbe müncer olmuştur.

Yumurta faslı film için beğenilmiştir. Filmde harb bir müzik ihtilâfı üzerine ortaya çıkarılmıştır. Bu buluş cidden çok güzeldir. Muhakkak ki seyirciler ve kitab bayileri bundan azamî surette istifade edeceklerdir.

Ressamlar resim'eri fevkalâde bir meharret ile çizmişlerdir. O kadar muvafak olmuşlardır ki, «meşhur Walt Dis-

ney'in pabuçlarını bile dama atmışlar!» denilmektedir.

Şimdi okuyucularımıza filmin mevzuunu kısaca anlatalım:

Vak'a 1699 senesinde geçmektedir.

Gülliver bir İngiliz gemicisidir. Bir fırtına esnasında gemisi batmıştır. Bütün tayfalar boğulmuştur. Dalgalar Gülliveri ıssız bir adanın sahiline atmıştır. Bitab bir halde bulunan Gülliver hemen uykuya dalmış. Meğer bu ada Lilliput kraliyetinin arazisi imiş. Ada sakinleri ancak on santim cücelerden ibaretmiş. Adanın hayvanları, dağları, ağaçları hep mikroskobik şeylermiş...

Cücenin biri Gülliveri görmüş, dağa çıkar gibi onun elinin üzerine çıkmış, sonra da korkmuş, diğer arkadaşlarına haber vermiş. Hep birden gelmişler, iplerle Gülliveri güzelce bağlamışlar, vinçlerle bir arabaya yüklemişler ve minnacık atların çektiği arabayı şehre getirmişler. Gülliver bu arada uyanmış. Küçük adam'ları görünce çok gülmüş, onları avucunun içinde gezdirmiş, kralları ile tanışmış.

Yavaş yavaş Gülliver ada halkının yaşayış tarzlarını, hayatlarını tamamilen benimsemiş, onların muharebelerini seyretmiş. Hattâ denizde vukubulan bir muharebe karşı tarafın düşman filosunu eli ile limana çekip esir etmiş, kralın kızının aşkını müdafaa etmiş, onu sevgilisi ile evlendirmiş.

Bu arada ona elbise yaptırmak icab etmiş. Elbisesini ancak elli kunduracı yapabilmiş, saçlarını da yirmi berber, ve ancak oraklar ile kesmişler. Tıraş için (Devamı 9 uncu sayfada)

YETMİŞ BEŞ TON ALTIN

21 milyon İngiliz lirası değerinde Polonya altınları nasıl kaçırıldı

Tercüme eden: İbrahim Hoji

Polonyanın 21 milyon İngiliz lirası değerinde olan 75 tonluk altın külçelerinin, Polonyanın istifi üzerine, nasıl kaçırıldığını anlatan aşağıdaki yazının muharriri, mevzuunu işlerken şimdi Fransa'da bulunan Leh hükümetinin arşivlerindeki dokümanlarından istifade ettiğini söylüyor. Yazı şudur:

Polonya orduları canlarını dişlerine takmış, akurane harbederek karış karış geriye çekiliyorlardı. Alman tankları ve zırhlı otomobilleri Varşovaya yaklaşıp yaklaşıyorlardı. Gök, alaktan uçan tayarelerin çıkardığı seslerle dolmuştu. Havaysa, duman, bombalar, makineli tüfek atışlarının tarrakası, ve.. kadın, kız, çoluk çocuğun yürekleri parçalayan bağrışmaları ile ağırlaşmıştı.

Varşovada, maliye nezaretindeki dairelerinde, 35 yaşlarında kadar görünen, zayıf, solgun benizli, küçük yapılı bir adam masasında oturmakta idi. Bu, Pol Dombrovski idi. Telefon çaldı. Adam dakikalarca duymadı. Neden sonra ahizesini eline aldı, ve boş gözlerle alete baktı. Sonra kulağına götürdü. Kısık, heyecanlı, fakat o nisbette hâkim bir sesin bir şeyler söylediğini anladı, dinledi, ve:

— Evet mareşal.. evet mareşal'im!.. dedi.

Dombrovski, ilk önce bunu kötü bir alay sandı. Öyle ya, nasıl olurdu da bütün Polonya ordularının başkumandanı, onun gibi maliye nezaretinin en küçük memurlarından birine telefon etmek zahmetine katlanırdı.

Hayır!.. Hayır!.. Bu mareşalin kendisi idi. Aldanmaya imkân yoktu.

Mareşal:

— Varşovayı müdafaa edemeyeceğiz. Bankadaki altınları derhal al ve Fransa bankasına götür teslim et.. dedi.

— Parise mi mareşal?

Dombrovski, artık ses vermeyen ahizeyi uzun müddet elinde tuttu. Yerine koyduğu zaman ellerinin titrediğini farketti. Altın külçeleri taşın yapılmış olan Varşova bankasının temelinde 20 metre derinliğindeki mahzenlerde saklı duruyor, ve yüzlerce tahta sandıklara istif edilmiş bulunuyordu.

Dombrovski bekçilere:

— Elli kişiye ihtiyacım var. Ne kadar bulursanız getiriniz.. yalnız itimad ettiğiniz insanlar olsun.. hem acele de ediniz!.. dedi.

Bekçilerden dördü, gönüllü toplandı. Diğerleri nöbette kaldılar. Bu yeraltı mahzenlerinde her şey derin bir sükûna dalmıştı. Arada sırada yere düşen

Varşovanın sükutundan sonraki harab ve perişan hali

bir bombanın çıkardığı ses hayal meyal duyuluyor, binanın ikide birde sarsıldığı hissediliyordu.

Külçelerin yalnız dörtte beşi bu bankada idi. Gerisi Zamoçdaki Polonya bankasının mahzenlerinde idi. Yapılacak şey, şark istikametinde Brest Litovska yollanmak, oradan Zamoça varmak, oradan da Rumen hududuna ulaşmakta idi. Kafilenin ise yalnız geceleri yol almaları icab ediyordu.

— Kafile mi?.. Hangi nakliye kafilesinden bahsediyorlardı?.. Dombrovski, «her tekerlekli nakil vasıtası hükümetin elinde!..» diye homurdandı. Fakat derhal yüksek sesle güldü.

— Yaşasın otobüsler, diye bağırdu. Telefona koştı, ve gazeteci olan, ziyadesile güvendiği iki gözü pek arkadaşını aradı. Onlara:

— Elinize geçireceğiniz her otobüsü doğru bana getiriniz. Hiç bir şey sormayınız. Bu otobüslerden birkaç tanesini Varşovada bulabilirsiniz. Karanlık bastıktan sonra, hemen bankanın önüne çekiniz!.. dedi.

Arkadaşları:

— İmkânsız!.. cevabını verdiler.. düşman köprüleri bombardıman edip duruyor.

— Hele bir tecrübe ediniz. Otobüsler muhakkak lüzum!.. dedi. Dombrovski.

Daha güneş batmadan, ilk otobüsler, köprüden geçerek, düşman bombardı-

man tayarelerine ehemmiyet vermeden Varşovaya giriyor, ve mültecilerle tıkanmış sokakları sökmeye uğraşıyorlardı.

Bunlar beş otobüstü. Azıcık sonra, beş otobüs daha bu kafilye katıldı. Bankanın mahzeninde de, polislerden, hazine kâtiblerinden, mekteb talebesinden ve bir de lisan profesöründen mürekkep küçük bir ordu toplanmıştı.

Dombrovski, bunları gözden geçirdi, ve:

— Kafilye birkaç kişi lüzum. Cebimizdeki paralardan başka paramız da yok. Bunlarla ise ancak yiyecek ve gaz tedarik edebiliriz. Dolayısıyla mümkün mertebe az insanla seyahat etmek daha doğru diye düşündü. Kararını da verdi.

Banka bekçilerinden ekserisini, iki gazeteci, polislerden altısını, ve kâtiblerin de altısını ayırdı. Kafile, her otobüste iki kişi olmak üzere yirmi kişiden teşekkül etmişti. Bu yirmi kişiden onu otobüsleri kullanacaktı. Dombrovski diğerlerine:

— Sizler de şu sandıkları dışarıya atınız bakalım, amma çabuk!.. dedi.

Fedailer saatlerce çalıştılar, fakat gece yarısına kadar mahzendeki altın külçelerin yarısını boşaltabildiler Dombrovski:

— Bu kadarı yeter.. fazla gecikemeyiz. Otobüslere yükliyebildiğimiz sandıkları Brest Litovkoda bırakır, yarın gece (Devamı 11 inci sayfada)

Son Postanın tefrikası: 8

Hicran

YAZAN: NEZİHE MUHİTTİN

Arkaya doğru muntazam taranmış yarıncı saman rengi düz parlak saçları şaklaklarına doğru hafifce kırılmış yüzüne çok genç bir ifadesi olan yüzüne ağırbaşlı bir çevre teşkil etmişti. Ağzı ince, çenesi biraz kıvrık, burnu muntazam ve düzgün, rengi güneşten yanmış, kızılımsı.. saçlarının renginde uzun kırpikleri yüzünün en cazib noktası olan munis sarı elâ gözlerinin etrafında ışığa çınca altın tozu serpilmiş gibi parlıyor. Bu mânalı zarif erkek başı, geniş omuzların, narin ve uzun boyun üstünde bir kat daha güzelleşiyor, fakat Hicranın kalbinde belki ebediyen hâkkolunmuş bir resim var.. O da sarı saçlı bir genç. Belki yanındaki daha yakışıklı, fakat öbürü ona o kadar yakındı, şimdi nerede olduğunu bile bilmediği halde, vücudunun hararetini cildinde duyduğu yanbaşındaki gençten fer-

sahlarla uzaklaştığı ve kalbindeki hayale yaklaştığını hissediyordu.

Otomobil ay ışığı altında gümüş gibi parlayan asfalt yolda kayıyor, ve direksiyonu kullanan genç adam düşünüyör:

— Ne cesur, ne pervasız bir kız! Ben neyim, kimim? Bir haydut muym? Bir çami, bir serseri, belki hasta bir erkeğim! O hiç bir şeyimi bilmeden gece yarısı: tenha kırlarda hiç fütursuz ve korkusuz yanbaşımda sükûnetle oturuyor: telâşsız ve hevecansız! Hayret! Bir küçük kelime ile bile itiraz etmeden beraber yaşamak teklifini kabul eden bu genç kadın kimbilir ne akıl almıyacak maceralardan arta kalmış bir fetant!.. Simdi makineyi durdurarak esiz güzelliğiyle bütün gençlik ihtiras ve arzularını alevlendiren bu genç ve sıcak vücudü kollarının arasına alıp damar-

larının ateşini söndürmek ve serinlemek bir saniyelik bir iş.. Hâlâ neden bu derin üzüntü içinde kıvranıp duruyor?

Otomobil sessiz, sadasız bir ışık seli içinde kayıyor ve Hicran düşünüyor:

— Kimbilir o kadar ince ve hassas görünen genç ve güzel san'atkar benim bu halime karşı neler düşünüyor?! Benim ne müthiş bir ızdırab cehenneminden fırlayıp kaçtığımı ne bilsin! Söylemiş olsam da bu acı hisleri kavrayabilir mi? Beni kolumdan tutar tutmaz hekar evine götürdü. Benden hazretliğine hiç şüphe yok.. Evinde bana bir yatak teklif etti. Derhal kabul ettim. Belki bu yatak kendi odasının bir köşesine serilmişti. Hiç bir şey düşünmeden hepsine razı oldum. Bir macera kadını değil, adı bir sokak kıızı bile müraice olsa bile biraz olsun istişnâ gösterir. Ben gülerkek hepsini kabul ettim. Hattâ bana karşı gözlerinde yanan arzuyu çoktan tatmin edebilirdi. Hiç sesimi çıkarmadan bütün isteklerini verecektim. Halbuki çok terbiyeli bir genç.. acaba bütün erkekler böyle midirler? Bana daha elini bile uzatmaya cesaret edemedi, oh hayır, cesaret edemiyor

değil, belki tenezzül etmiyor?.. Evet tenezzül etmiyor.. Amma ben ruhumu başka birine vermişken vücudümü başka bir erkeğe bırakabilir miyim hiç? Ben ancak çıldırması sevdiğim bir erkeğin kadını olabilirim. Ben Sireti sevmiyorum. Onu yalnız takdir ediyorum. Müstesna ve zarif bir insan işte o kadar. Fakat ne bahasına olursa olsun bana elini uzatamaz.. Ben Serveri sevmiyorum. Bütün hiyanetlerine, gaddarlığına rağmen onu seviyorum. Onu.. Yalnız onun!.. Yalvaracağım Siret heybe. Sakayı burada bırakalım diye rica edeceğim. Beni dönüste odacığma bırakın.. Birkac saat evvel bir cehennem kuvusu gibi daralan, beni boğan zarif odacığımın hasreti icimi yakıyor. Ben orada zavallı Serveri düşünerek, onun havalile dardeserek ölmek istiyorum.. Hem belki Server su dakikakla kimbilir belki bir felâket içindedir. Oh beni odama götürünüz Siret bey! Beni küçük, fakir odacığma götürüp bırakınız!..

Küçük otomobil birdenbire duruyor.. İstifne sırtlarından sahile doğru koyu nefti korular uzanıyor.. gökte sallanan pürüzsüz ve şeffaf ay, bütün kıyıların

sakin ışıklarını emen durgun ve cilâlı Boğaz sularında yüzüyor..

Siret tabiatın sihirli güzelliğinin üstünde sıcak bir cazibe ile bütün hissiyatını kendine çeken genç kadın dönerek onu kollarının arasına almak için bir hareket yaptı. Fakat birdenbire donup kaldı. Hicranın gölgede kalan harikulâde profli bir hüznün heykeli gibi hareketsizdi. Bir hüznün ve elem mâbudesi gibi ilâhiydi; fakat ilâhlar ağlar mı? Hicran ağlıyordu. Hiç kimsede görmediği o boyasız uzun kırpiklerden damla damla akan nur katreleri şeffaf parlak yaş taneleri, dudağının kenarında kıvrılan hazin bükülüşün üstünde titriyerek düşüyorlardı. Genç san'atkar biraz evvel damarlarının ateşinden beynine çıkan fasid hummanın hezeyanlarına kapıldığı için kendi varlığından utandı ve gözlerini kapadı.. vecd içinde tekrar gözlerini açıp Hicrana baktı. Hâlâ sessiz ve dalgın ağlıyordu. Siret bu ilâhi mahlûkun dizlerine bile kapanmağı, onun sessiz ve asil ızdırabına karşı bir hürmetsizlik telâkki etti.

(Arkası var)

KADIN

Örgü bahisleri:

Sizin için

Baharlık manto ve tayyörlerinizin altından yumuşak yüнден, klâsik biçimde yapılmış şöyle bir bluz ne kadar rahat giyilir. Ne şık görünür.

Örgüsü düzgün, ince ve çizgili kumaş tesiri yapan bir örgü olmalıdır. Meselâ: Ters-yüz örgü... Çizgiler, gerek kollarda, gerek ön ve arkada, uzunluğuna doğru gelmelidir. Yakanın ve ön eteklerin kenarına ters yüz örgü ile karıştırılmış düz örgü geçirilir. (Beş sıra düz, dört sıra ters-yüz) etek ve kol kenarlarına lâstik geçirilir. İnce lâstik kalından daha şık görüneceği için birce bir ters-bir yüz lâstığı diğerlerine tercih etmelidir.

Çocuğunuz için

İnce yüнден yapılabileceği gibi kotonadan örülebilir. Maamafih bahar sonuna kadar çocuğu soğuktan korumak lüzumu olduğu için yüнден örnek daha muvafık olur.

Örgüsü şudur: Aynen yapabilirsiniz: 83 ilmikten bir zincir üstüne 6 sıra ters-yüz örgü. Bundan sonra birinci sıra gene baştanbaşa düz. İkinci sırada 10 ilmik düz, 3 ilmik ters, 7 ilmik düz. 3 düz-7 ters ilmiği nihayete kadar tekrar... Sonunu başlangıçtaki gibi 10 düz ilmikle bitiriniz. Böyle 6 sıradan sonra 7 ncı sırada, başta ve sondaki (10) düz ilmik (5) tane düz ilmik örülür. Aralarında hep 3 düz-7 ters ilmik tekrar edilir. Bundan da 6 sıra örülünce 10 düz ilmikle başhyan ilk 6 sıranın tekrarına başlanır.

Eşarp baştan nihayete kadar bu iki türlü (6) şar sıranın tekrarından ibarettir. Boyu 90 santimetreyi bulunca tıpkı başlarken olduğu gibi 6 sıra ters-yüz örgü ile bitirilir. Ve her iki başına geniş bir saçak çekilir.

Okuyucularımıza

İzmirde Güzelyalıdan Bayan N. C. Y. İstanbuldan Bayan Belma Demirel, ve gene İstanbuldan Bayan Revnak soru-dukları suallerin cevaplarını gelecek Pazartesi günü çıkacak sayfamızda bulacaklardır.

Maviye bakan griler modadır

Gri, geçen seneki gibi bu sene de moda renklerin başında gelecektir. Bilhassa maviye bakan griler... Bu kibar, tatlı ve sarışın, esmer, genç, yaşlı kadın tipleri arasında fark gözetmeden yaraşan renk doğrusu ne kadar sevilse yeridir.

Bahar modası onun kâh ağırbaşlı kibarlığından, kâh tatlı nüanslarından, bazan da başka renklerle birleşerek yarattığı fevkalâde ahenklerden istifade etmiştir.

Gri den spor ve abiye hefis modeller vücade getirmiştir.

İşte böyle bir gri ve gri-siyah kombinasyonudur. Etek düz gridir. Manto da öyle. Ceket siyah kareli gri kumaşlıdır. Bu kumaş mantonun reverlerine de konulmuştur.

Bu bahar gri-siyah gibi gri-yeşil, gri mavi, gri turuncu, gri beyaz daha birçok grili renk ahenklerine rastlayacağız. Ve belki de henüzini tercihte bir hayli tereddüde düşeceğiz. Çünkü hepisi güzel hepsi de şık...

Ev idaresinde kadının dikkat edeceği noktalar

Ekonomi; ev idaresinin temeli olanıdır. Bunun için ufak, büyük her türlü eşyayı en iyi şekilde kullanmayı bilmelidir.

Meselâ: Dişlerinizi yıkar yıkamaz fırçanızı bol soğuk suda çalkalamadan ve iyice kurutmadan asla yerine koymamalıyız. Islak kalan fırçanın tüyleri çabuk dökülür. Kurutulan fırça ise uzun müddet sertliğini ve yeniliğini muhafaza eder.

Çamaşırlarımız gibi havlunuzu da tamamen kirlenmeden yıkamalıyız. Fazla kir çok oğmya ihtiyaç gösterir. Neticede havlu hırpalanır ve çabuk eskir.

Çocuklarımızın kitaplarını, defterlerini daima bir kâğıdla kaplamalıyız. Eskiyip yırtılan her sayfayı derhal zambak ve kâğıdla tamir etmeliyiz.

Kolaltılarımızın terini almak için ilaç kullanmaktan sakınmamalıyız. Mümkün

Modası geçmiş giyeceklerden günün modasını yapabilirsiniz

Ufacık, ucuz, basit ne tedbirler vardır ki bir kadının giyinişini alâdelikten sıklığa ulaştırır. Bunlar mevsimine, modasına göre şüphesiz daima değişir. Kat'i bir kaide halinde kalamaz. Fakat her mevsimden, her senenin, hattâ ayın modasından bu şekilde istifade etmek mümkündür. Yani istiyen ve bilen kadın artık göze hoş görünmiyen ve rastgele bir elbise haline düşen herhangi bir eşyasına günün modasının havasını kolayca verebilir.

Birkaç misal verelim:

İri, pratik bir çanta baharlık manto-nuza, tayyörünüze - geçen seneden de kalmış olsalar - bu bahar modasının hususiyetini verir.

Şuradan buradan artmış birkaç kürk parçasını - icab ederse biraz da ilâve ederek - ufak bir manson haline koyar kullanırsanız baharın ilk günlerinde bütün giyinişinize yeni modanın bir güzellikliğini katmış olursunuz. Fakat yalnız ilk günler için... Sıcaklar yaklaşır yaklaşmaz şıklığımızı arttıran bu küçük süsü de tabii bir tarafa bırakmak icab edecektir.

Şimdi de size daha uzun ömürlü bir yenilik söyleyelim:

Dradan veya kadifeden ensiz ve arkası önu sivri atkı şeklinde (yahud sivri uçları bele kadar inen yaka biçiminde)

bir jileyi hangi elbisenizin üstüne takarsanız o elbiseye «son moda» bir hal vermiş olacaksınız.

Gene kadifeden, bu sefer önu açık ve kolsuz klâsik bir jile en sade elbiselerimize bir şıklık ilâve eder.

Bu bahis üstünde düşünürseniz modanın böyle daha ne yeniliklerini bulacaksınız ki kolay yapıldıkları ve pek ucuz

oldukları halde bütün bir elbiseye bambaşka ve yepyeni bir hal verebilirler.

İşte son ve belki en pratik bir misal daha:

Geçen sene çok moda olan arkaları bandlı, çiçekli, kordelâlı ufak fôtr şap-kamza yün veya ipek bir file ilâve eder ve bu eski süslerini çıkarırsanız herkesin şapkasını bu sene yaptığınızı zanne -deceğine yüzde yüz inanınız.

Örgü ceket

İşte bir örgü ceket —ki kış ortasında ancak evde veya manto altında kalmaya mahkûmdur.— Halbuki baharda düz bir etekle şık bir sabah elbisesi yerine geçecektir.

Biçim sade, desen orijinal ve ciddi güzeldir. Renkler sonsuz şekilde değiştirilebilir. Zevke göre bin bir renk âhenği icad edilebilir.

Hasırdan bahar şapkası

Grogren; gene şapkaların başlıca süsü... Bu bahar ona şüphesiz başka garnitürlerin de katıldığını göreceğiz. Fakat grogren bu yeni süsler arasında geçen yıl de görüldü diye ikinci plân-

İlkbahar modasında yenilikler

a: İri cepler... Manto, tayyör, rob her tarzda elbisede... Düz, kapaklı, büzgülü, plili, mandallı her türlü iri cep... Elbisenin esas biçimi sade oluncu bu iri cepler göze çok tatlı görünüyor. Yalnız, hem süslü model beğenmekten, hem de iri cebe heves etmekten çekinmeli...

b: Klâsik manto ve tayyör bu sene her zamandan çok... Her ikisinin de etekleri kısmen bol... makul şekilde bol.

c: Akşam elbiselerinde dantel pek çok. Bunlara orijinal bir süs olarak kolaltı keten konuluyor. Biçimleri ekseriyetle düz. Pömizle tarzında... Ketenden ya bir yaka, yahud ufak bir jile ve yaka ilâve ediliyor.

d: Renkli band modası devam ediyor. Beviz hemsinden fazla... Bu bandlar elbiseye çok kere iri, ufak fiyangoşar şeklinde dikiliyor. Yeri ve büyüklüğü iyi seçildiği takdirde fena bir süs değil.

e: Spor elbiselerde düz kumaşla damalı kumaşın birleştirildiğini sık sık göreceğiz. Çizgili kumaşlar ikinci plânda kalıyor.

f: Emprime son senelerde aldığı ehemmiyetten hiç kavbetmemiş. Daha şimdiden düz kumaşlar arasında büyük bir yer tutuyor ve yazı müjdeliyor.

Yeni bir elma tatlısı

Bir kilo iyi cins elma. (Mayhoş veya tatlı. Nasil isterseniz.) Şeker, tereyağ ve iki yumurta. (Yumurta'lar mümkün olduğu kadar taze olmalıdır.) Limon kaşığı ve biraz vanilya.

Elmaları soyup rendeleyiniz. İçerisine rendelenmiş limon kabuğu (60 gram) toz şeker ve üç kaşık su ilâve ediniz. Hafif ateşe koyunuz.

Bu püre iyice piştiği zaman soğutunuz. Ve bir tabağa boşaltınız. İki yumurtanın beyazını köpük haline gelinceye kadar çarpınız. İçine 80 gram toz şekerle biraz vanilya katınız. Bunu iyice karıştırdıktan sonra elma püresinin üstüne dökünüz. Ve pürenin her tarafını örtmesine dikkat ediniz. Sonra yeniden biraz toz şeker serpiştirip fırına salınız. Nefis bir tatlı olur.

da kalmak şöyle dursun, yenilerin belki de çoğunu gölgede bırakacaktır. Resmini koyduğumuz model hasırdan bir baharlık şapkadır. Ve şif grogrenle süslenmiştir.

Son Postanın zabıta romanı: 35

KOMİSER SEDAT

Nekleden: İbrahim Safa

İki düşman

Evet, o halde? Sabriye tereddüt içinde, ne söyleyeceğini bilemeyerek telefon başında beklerden birdenbire sağ omuzuna demir gibi bir ağırlık çöktü. Günlü hissetti:

— Ay, kimsiniz? Nedir bu?

Diye haykırdı. Fakat sesi daha fazla çıkmadı. Diğer bir el ağzını tıkamıştı. Çenesini kısıkaçlayan bu pençenin altında kıvrılırken telefon masaya düştü ve omuzundaki el onu kapadı. Başını çevirdiği zamana karşısına çıkan adamı tanıdı: Talha bey... Bu iri yarı adam gözlüğünü çıkarmıştı. Artık hakiki gözleriyle Sabriyeye bakıyordu:

— Sensin, sensin İshak... Gözlerini görünce süphem kalmadı. Ah, gene iblis gibi karşına çıktın!

İshakın kaşları çatıktı. İki alev gibi yanan gözlerini Sabriyeye dikerek bakıyor, hiç bir şey söylemiyordu.

Bütün bu hareket ve bu vaziyet onun otele ne maksadla geldiğini ifadeye kâfi idi. Sabriyenin aklına bir de biraz evvel yaptığı telefon muhaveresi, polise sorduğu sual ve bunların arkasında gizlenmiş olan İshak tarafından istilmiş olması ihtimali geldi. Bu takdirde zaten kendisini tehdit edeceğine şüphesi yokken artık İshakın bir intikam arzusuna kapılmaması da kabil değildi. Bu intikam İshakın nefsinin müdafaasını da istihdaf edecek, polisin haberdar edilmemesini temin edecekti...

İshak, yahud yeni ismi ile Talha bey, kapının en yakınındaki bir koltuğa oturarak Sabriyenin başkılığından kurtulmasına zaman verdi; bir sigara yaktı. İlk dumanını sakın ve fütursuz tiffledi:

— Biraz konuşalım Sara! dedi.

Bir senedenberi ilk defa bu isimle çağırılmaktan dehşete düşen Sabriye (yahud Sara) bilâhittiyar kapıya baktı; kapalı idi. Buna rağmen:

— Sus... Benim ismim Sara değil artıkl.

Diye fısıldadı. Öteki omuzlarını silkti:

— Bütün dünya seni Sabriye diye bilirsin. Fakat ben sana Sara diyeceğim.

Kadın sustu. Boynunu büktü, bir iskemleyle adeta çöktü. Bütün korkutukları başına gelmişti. Bir gün içinde bütün saadetinin yıkılıp gittiğini seziyordu. Hıçkırır gibi, yırtık ve kindar bir sesle:

— Ne istiyorsun? Buraya neden geldin?

İshak, karşısındakinin heyecan ve telaşına karşı bütün sükunıyla cevap verdi:

— Telâşının sebebini biliyorum. Bana yaptığın fenalıklara mukabele edeceğimi ve senden intikam alacağımı zannediyorsun. Hemen sana haber veririm ki böyle bir niyetim yok.

— O halde? benim sükunumu ve rahatımı neden bozuyorsun?

— Bu hayatın sana sükun ve istirahat vereceğini zannetmiyorum da ondan, sen, tekrar benimle beraber geleceğin ve tekrar benimle karşılaşacağın. Sabriye sakın ve kat'i bir sesle:

— İmkânı yok! cevabını verdi. Ben evlendim; kocam var. O da beni seviyor, ben de onu seviyorum. Hava mem-

dan memnunum. Düşüğüm çukura bir kere daha düşmek istemem.

— Sara... Sana maksadımı söyledikten sonra derhal cevap vermeme ve bir müddet düşünmeni tavsiye edeceğim; vakit bırakmadın ve hemen reddet. Halbuki benim ne kadar iyi düşünerek, ne kadar kat'i kararlar vererek buraya geldiğimi derhal tahmin edebilirsin. Öyle değil mi? Seninle beraber senelerce çalıştık. Benimle birlikte olduğun seneler asla böyle bir harab otelde oturmadın. Hiç bir zaman bir oda hizmetçisi mevkiinde orta işlerine veya mutfağa bakmadın...

— Ben havatımdan memnunum. O hayat benim için daima zehir olmuştu.

— Dinle beni; sözümlü kesme... Sonunda bir defa, evet, o da ilk ve son defa olarak gaflet ettin. Polisler izimizi keşfettiler. Benim yerimde başka birisi olsaydı; muhakkak yakalanır, yahud bir kurşun darbesile ölü giderdi. Arkadaşlarımızın hepsi yakalandı. Fakat ben kendimi de kurtardım; seni de. Nihayet senin ihanetinin polisin eline düştüm. Beni yakalatacak tek vasıta sendin. Polis seni satın aldı; beni kavana düşürdüler. Sen bu hizmetinin mukafatı olarak ceza görmeyen gibi bir şey...

Fakat görüyorsun ki gene sağım ve serbestim. Benim sağ ve serbest olacağıma sen de bütün insanlar gibi o kadar ihtimal vermiyordun ki ilk gördüğün zaman şüpheye düştün. Bir türlü karar veremedin. Acaba Talha ile İshak aynı adam mıdır? Hayır... Nasıl olur? İshak on beş sene küreğe mahkûm, Bursada yatıyor! Nereden kurtulacak? Nihayet bu şüphe ve tereddüdünü izale etmek benim hâlâ hapisanede olduğumu işitmek için polise telefon etmeye karar verdin. Fakat ben senin bu tereddüdünü bizzat izale etmek istedim; işte görüyorsun ya... Karşında - yım.

Sabriye, ızırab ve endişe içinde dudaklarını ısırıyordu. Hiddet ve asabiyetten toplanan göz yaşını tutmaya çalışarak:

— Benden ne istiyorsun? dedi. Sana tekrar ve son defa söylüyorum; ben artık eski hayata dönemem. Ben artık Sara değilim.

— Fakat, hepsi acele ve yanlış düşüncelerin kararile söz söylüyorsun. Biraz düşünsen böyle karar vermezsin. Bununla beraber hakikaten bugünkü havattan ayrılmak senin için imkânsız bile görünse sen bana tâbi olmaya vicdânen mecbursun. Bana yaptığın fenalığı tashih etmek senin için bir borç değil midir?

— Hayır... Hayır... Ben artık bunları düşünecek vaziyette değilim. Hiç bir şey düşünemem ve yapamam. Seni artık göremem de... Hemen bugün, şimdi buradan gitmelisin... Seni görmek istemiyorum. Tahammülüm yok. Dün, gece, bugün bu şüphe içinde bile yaşayamayacağımı anlamıştım. Simdi karşına gözlüksüz ve maskesiz çıkınca artık asla tahammül edemem. Anlıyor musun? Beni hiç bir şeyle korkutamazsın.

(Arkası var)

Bir Alman hava filosu İngiltereye bombalar attı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

ba ile hafif surette yaralanmıştır.

Karaya düşen diğer bir bomba da bir sivilin ölümüne ve ikisi kadın olmak üzere 7 kişinin yaralanmasına sebebiyet vermiştir.

Bir Alman tayyaresi düşürülmüş ve bazıları da hasara uğratılmıştır.

Bu taarruza 14 düşman tayyaresi iştirak etmiştir. (a.a.)

Bir Alman tayyaresi Holanda topraklarına düştü

Kopenhag 17 (A.A.) — Bir Alman askeri tayyaresi bugün bir Holanda adası üzerine düşmüştür. İki kişilik mürettebatının paraşüt kullanılarak kurtuldukları zannolunuyor.

Garb cephesinde

Paris 17 (A.A.) — 17 Mart tarihli sabah tebliği:

Alman kıtaatının taarruzları mütemadiyen artmış olduğundan dünkü gün ve gece mutadın hilâfında bir hareket ve faaliyet görülmüştür. Bir çok defalar Almanların kesif müfrezeleri, Fransız ileri hatlarına yaklaşılmıştır.

Batıvalar faaliyete geçmiştir. En zivade faaliyet gösteren mntakalar, Sarre mntakası ile Vosges'lerin garb mntakası olmuştur. Bütün bu mntakalarda toçu faaliyeti görülmüştür.

Vosges'lerin garbinde Alman devri ve kolları Fransız mevzileri yakınlara kadar ilerlemişler ise de püskürtülmüşlerdir. Almanların bu ileri hareketleri üzerine Fransız batıvaları direkt endaktı varmışlardır.

Fransız tavvareleri, Alman arazisi üzerinde kesif uçuşları yapmışlardır.

Alman tebliği

Berlin 17 (A.A.) — Alman başkumandanının tebliği:

Zuvebrücken'in cenubu garbisinde bir düşman kesif bölüğü 15 Martta tar dedilmiştir.

Bir Alman ileri müfrezesi 16 Martta Sarre cephesinde kendisi hiç zavıata uğramaksızın bir Fransız rasad mahalini tahrib etmiştir.

Hava ordusu Şimal denizinde ve Fransanın sarkında kesif uçuşları yapmıştır. Alman avcıları Breisach'ın garbinde bir Fransız sabit balonunu düşürmüşlerdir.

Son günlerdeki kesif uçuşları neticesinde, Alman bombardıman müfrezeleri, 16 Mart akşamı şimali garb istikametinde bir ileri ucusu yaparak Scapaflow'da İngiliz donanmasının muhtelif parçalarına hücum etmişlerdir. Bu taarruz esnasında üç safi harb gemisine ve bir kruvazöre bombalar isabet etmiş ve ağır hasara uğratılmıştır. Diğer iki harb gemisinin de keza hasara uğramış olması muhtemeldir. Bundan başka Stromness, Earth House ve Kirkwall tavvare mevdanları ile bir hava dafı mevziine de taarruz ve buraları bombardıman edilmiştir.

Düşman avcıların çok siddetli müdafaasına rağmen Alman harb tavvareleri vazifelerini muvaffakiyetle yapmışlar ve zavıada uğramaksızın dönmüşlerdir.

Diğer bir Alman taarruzu

Londra 17 (A.A.) — Bu sabah İskoçyanın doğu sahilinde 4 düşman bombardıman tayyaresi görülmüş ve İngiliz avcı tavvareleri derhal muharebeye girişmiştir. İki Alman tayyaresi hasara uğramıştır. Bunlardan birinin üssüne dönemiyeceği zannedilmektedir.

3 bahkçı gemisine taarruz

Londra 17 (A.A.) — Bu sabah bir kömür vapurule 3 bahkçı gemisi İskoçyanın doğu sahilinde Alman tayyarelerinin hücumuna uğramışlardır. Vapurlardan birinin yakınına 3 bomba düşmüşse de bir hasar vukubulmamıştır.

Redhall kömür vapuru kendisine taarruz eden tayyareleri mitralyöz ateşle kaçırmıştır. Hâdiseye yerine İngiliz tayyareleri gelmiş ve diğer Alman tayyareleri de kaçmışlardır.

Alman taarruzunun neticeleri

Londra 17 (A.A.) — Dün Scapa Flow'ya yapılan Alman hava taarruzu esnasında Orca'da adalarının en büyük adası olan Pomone adasının garb

Hitler bugün hududda Mussolini ile buluşuyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Mussolini bugün saat 1,30 da hususî bir trenle hareket etmiştir. Kont Ciano Mussoliniye refakat etmektedir. Henüz teyyüd etmiyen bir habere göre Hitler de bu akşam Berlingen hareket etmiş bulunmaktadır.

Hariciye nazırı Ribentrop ise sabahleyin Berlingen hareket etmiştir. Henüz nereye gittiği belli değildir.

Diğer taraftan Wells'in Salı günü için kararlaştırılmış hareketi tehir edilmiştir. Tahmin edildiğine göre Mussolini Hitlerle yapacağı mülâkattan Wells'i haberdar etmiştir. Bunun üzerine Wells hareketini tehir etmiş bulunuyor.

Romada Hitler - Mussolini mülâkâtı hakkında birçok şayialar de veran etmektedir. Bu meyanda Hitlerin geniş mahiyette bir suhl plâni hazırlamış olduğu da söylenmektedir. Hitler bu plânını Mussolininin tavassutu ile Ruzvelte bildirecektir.

Siyasi mehafil bugünlerde mühim siyasi hâdiselere şahid olunacağı kanaatini izhar etmektedir.

Romada tefsirler

Roma 17 (A.A.) — Mussolini bugün saat 13,30 da trenle Milâno'ya hareket etmiştir. Mussolini'nin ansızın yapıldığı bu seyahat Romada birçok tefsirlere meydan vermektedir.

Dolaşan bir rivayete göre Mussolini Brenner'e giderek orada hududda Hitlerle görüşecektir.

Mülâkât

Roma 17 (A.A.) — İyi malûmat alan mahfeller, Mussolini'nin Brenner'e gitliğini teyid etmektedirler. Buna binaen, Mussolininin ya Innsbruck veya hud da Münich'de Hitlerle mülâki olacağına şüphe kalmamaktadır.

Umumî kanaat

Roma 17 (A.A.) — Diplomatik ve politik mahfellerdeki umumî intibaa göre, Hitler - Mussolini mülâkâtının Wells'in temasları ve bilhassa dün İtalya kralı, Düce ve Kont Ciano ile yaptığı görüşmelerle münasebeti vardır.

Resmî tebliğ nesredilecek

Roma 17 (A.A.) — Mussolini'nin yanında Kont Ciano olduğu halde yarın Hitlerle görüşeceği teyid edilmektedir.

Yarın bu seyahat hakkında resmî bir tebliğ nesredilecektir.

Ruzvelt'in hakiki düşüncesinin ilk ifadesi

Vaşington 17 (A.A.) — Havas : Reisiçümhurun halen Nevyorkta toplanmış olan hristiyan cemiyetleri kongresine mesajı Ruzvelt'in Wells'i Avrupaya gönderdikten sonra hakiki düşüncesinin ilk ifadesi olarak telâki edilmektedir. Bu mesaj, Ruzvelt'in dünya barış şartları hakkındaki telâk-

kısmı üzerine 50 büyük patlayıcı bomba ile 20 kadar el bombası atılmıştır.

Bir mağazada yangın çıkmış ise de çabuk söndürülmüştür. Diğer bombalar saman yığınlarını tutuşturmuştur. Bombalardan biri bir ambara isabet etmişse de ehemmiyetli bir hasar yoktur.

Yalnız bir tek tayyare Bridge-Of-Waithe köyü yakınına 19. diğer bir tayyare de Queenamcan bölgesine 18 büyük bomba atmışlardır.

İngiliz askerlerinin mezuniyetleri kaldırıldı

Londra 17 (A.A.) — Harbiye nezaretinden tebliğ edilmiştir: Fransadaki İngiliz askerlerinin mezuniyetleri muvakkaten tehir edilmiştir. Normal mezuniyetler imkân hasıl olur olmaz tekrar başlayacaktır.

Alman ajansına göre

Berlin 17 (A.A.) — D.N.B. ajansı bildiriyor:

Reuter ve Havas ajansları Scapa Flow üzerine yapılan büyük Alman baskını hakkında Londra mahrele verdikleri haberlerde az ehemmiyetli İngiliz zayıflardan bahsettikten sonra bir Alman tayyaresinin düşürüldüğünü bildirmektedirler.

Resmî Alman tebliğinde bütün Alman tayyarelerinin üsslerine döndükleri sarıh surette bildirildiğine göre, bu tayyare bizzat İngiliz dafı topları tarafından denize düşürülen bir İngiliz tayyaresi olacaktır.

Havas Ajansının lâve ettiğine göre, bomba Bridge of Walth köyünde bir sivil öldürmüş ve diğer 5 sivil yaralanmıştır. Beş ev hasara uğramıştır.

kisinde bir değişiklik olmadığını isbat ediyor.

Bundan şu netice çıkmaktadır ki, Reisiçümhura atfedilen bir mütarekeye davet tasavvuru doğru ise, böyle bir davet ancak Ruzvelt tarafından tarif edilen ve müttetik hükümetler tarafından ilân edilmiş olanların aynı olan ülküler için mücadele eden kuvvetlerin zaferiyle mümkün olabilir.

Mussolini Hitlerle görüştüktan sonra tekrar Wells'i kabul edecek

Roma 17 (A.A.) — Alman büyük elçisi Fon Mackensen'in dün akşam Berline hareket ettiği bildirilmektedir.

İyi malûmat alan mahfellere göre, Mussolini ve Ciano Pazartesivi Salı - va bağılan gece Romaya dönecekler ve Düce Çarşamba günü saat 13 te Cenovada vapura binecek olan Sumner Wells'i bir kere daha kabul edecek - tir.

Dönüm noktası

Roma 17 (A.A.) — «Sumner Wells» in Kont Ciano ve Mussolini ile yaptığı mülâkatlar hakkında pek ketum davranılmaktadır. İtalyan diplomatik ve siyasi mahfellerinde Amerikan hariciye müsteşarının bu görüşmelerine karşı büyük bir alâka gösterilmektedir.

Halbuki Wells'in Romayı ilk ziyareti bu mahfellerde büyük bir ihtiyatla karşlanmıştır.

Romanın diplomatik mahfellerinde hasıl olan kanaate göre Avrupanın vaziyeti 3 haftadanberi çok inkişaf etmiştir. Ve şimdi kat'i bir dönüm noktasında bulunmaktadır.

Sumner Wells'in Romayı ilk ziyaretilerle Paris'e avdeti arasında beynelmîl sahada mühim bir değişiklik husule gelmiştir.

Mussolini ile mülâkât

Roma 17 (A.A.) — «Sumner Wells» Düce tarafından kabul edilmiştir. Kont Ciano ile Amerika sefiri bu mülâkatta hazır bulunmuşlardır.

Roma 17 (A.A.) — «Wells» dün beynelmîl Roma sergisi inşaatını gezmiş tir.

Papa ile mülâkât

Roma 17 (A.A.) — Sumner Wells'in Papa ile görüşme tarihi Pazartesivi günü saat 10,30 olarak tesbit edilmiştir.

Kont Ciano'nun zivafeti

Roma 17 (A.A.) — Kont Ciano, dün akşam evinde, Wells serefine hususî bir zivafette vermiştir. Bu zivafette Amerikanın Roma büyük elçisi diğer bazı İtalyan ricali de hazır bulunmuş - tur.

Wells, diğer hükümet merkezlerinde olduğu gibi Romada da yaptıkları mülâkatlar hakkında hiçbir şey söylememekte ısrar etmektedir.

Alman tayyareleri yalnız Orkney adaları tayyare meydanlarına taarruz etmiş olduklarına göre, bu zavıyat da bir Alman bombasından değil, hiç şüphesiz İngiliz dafı toplarının mermilerinden mütevellid olacaktır.

Meclis bugün toplanıyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

lar da Büyük Millet Meclisinin kısaltılıni bitirerek bugün açılması dolayısıyla toplantılarda bulunmak üzere dün akşam Ankara'ya hareket etmişlerdir. Bu yüzden dün akşam Haydarpaşa garı çok kalabalık olmuştur.

Ankarada bisiklet müsabakası

Ankara 17 (Hususî) — Bugün 75 kilometrelik 4 üncü bisiklet koşusu yapılmıştır. Çok heyecanlı geçen bu koşuda birinciliği Ankaragücünden Orhan Suda 2 saat 22 dakikada kazanmıştır. İkinciliği aynı klübden Nuri Kuş tekerlek farkı ile kazanmıştır.

Bursada kupa maçları

Bursa (Hususî) — Geçen Pazar günü, şehrimiz spor klüpleri arasında kupa maçlarına devam edilmiştir. Akınsporla Merinoslular karşılaşmışlardır. 3 - 0 Merinos gençleri müsabakayı kazanmışlardır. Orman ve ziraat mektepleri arasında gene futbol maçı mukarrer olduğu halde her iki mekteb oyuncuları da sahaya gelmediklerinden bu müsabaka yapılmamıştır.

Son Posta S P O R

Dünkü spor hareketleri

Stad kupası maçlarında Galatasaray birinci oldu

Lig maçlarından ancak biri oynandı, dünkü yağmurlu havada ancak sokak koşuları güzel oldu

İstanbul lig maçlarının evvelce tehir edilmiş olan oyunlarına dün Kadıköy ve Taksim'de devam edilecekti.

Kadıköy sahası çok bozuk olduğundan hakem Fenerbahçe - İ.Spor maçını tehir etmeğe mecbur kalmıştır.

Taksim sahası daha bozuk bir vaziyette olduğu halde oradaki Beykoz - Topkapı maçı oynattırılmıştır.

Beykoz 7 — Topkapı 0

Ligde Topkapıya nazaran daha iyi bir vaziyette olan Beykoz sahanın son derece bozuk olmasına rağmen oyunda büyük bir hâkimiyet elde etmiştir.

Beykoz karşısında tamamen müdafada kalan Topkapı ilk devrede üç, ikinci devrede ise 4 gol yiyerek maçı 7-0 kaptırmıştır.

Stad kupası maçları

Taksim stadının Galatasaray, Şişli, Beyoğluspor, Kurtuluş klüpleri arasında tertib ettiği kupa maçları dün sabah yapılmıştır. Maçlar on beşer dakikalık iki devre olarak ve her klübün üç maç yapması ile oynanmıştır. Takımlar maçlara 14'er kişilik kadrolarla iştirak ettiler. Havanın yağmurlu ve Taksim stadının göl halini almış olması na rağmen müsabakalar heyecanlı ve sıkı oldu. Neticede Galatasaray yaptığı üç maçı da kazanarak bu enteresan turnuvanın şampiyonu olmuş ve stadın koyduğu kupayı almıştır. Maçları sırasıyla yazıyoruz:

Galatasaray 3 — Kurtuluş 0

İlk maçlarını nisbeten zayıf bir takım olan Kurtuluşla yapan Galatasaraylılar tamamen hâkim oynadığı bu maçta üç gol atarak galib gelmiştir. Gollerin ikisini Cemil, birisini de Bedii yapmışlardır.

Beyoğluspor 0 — Şişli 0

Birbirlerine karşı eskidenberi rakib bulunan bu iki takımın maçı yağmura ve çamura rağmen seri ve sıkı oldu. Her iki taraf da birçok gol fırsatı yakalamalarına rağmen sayı yapamamışlar ve 0-0 berabere kalmışlardır.

Galatasaray 2 — Şişli 1

Enerjik bir rakibe karşılansın Galatasaray ilk on beş dakikada üstün bir oyun oynamıştır. Salâhattin ve Sarafim'in vakti gollerle ilk devre 2-0 Galatasaray, ikinci devre daha savretli oynayan Şişli friktikten bir gol kazanmıştır. Neticede Galatasaray 2-1 maçı da kazanmağa muvaffak olmuş tur.

Beyoğluspor 2 — Kurtuluş 0

Beyoğluspor üstün bir oyundan sonra 2-0 galib gelmiştir.

Galatasaray 3 — Beyoğluspor 1

Bu oyun turnuva şampiyonluğunu belli edeceği için heyecanlı ve sıkı oldu. Galatasaray bir kaç hücumdan sonra Gündüz'ün sıkı bir şütü ile beşinci dakikada bir gol yapmış ve devre 1-0 Galatasaray lehine bitmiştir.

İkinci devreye canlı başlıyan Beyoğluspor sağ açığı beraberlik golünü yapmıştır. Fakat pek az sonra Gündüz'ün ağırlı söken bir şütü Galatasarayın galibiyet golünü atmış, bir müddet sonra Buduri penaltıdan üçüncü savcı da kaydetmiştir. Bu suretle 3-1 maçı kazanan Galatasaray turnuva şampiyonu olmuştur.

M. T. Ö.

İkinci küme maçları

Şeref sahasında yapılan Alemdar - Kale arasındaki maçın ilk devresi 2-1 Kale'nin mağlubiyetle bitmiştir.

Stad kupası maçlarından bir başka görünüşü

Dünkü kupa maçları böyle çamur içinde oynandı

Her iki takım sahaya dokuzar oyuncu ile çıktığından oyun beklenen zevk içinde cereyan etmemiştir.

İkinci devrede Alemdar 4 gol daha atmış ve Kale takımı kalecisi oyunu terkettiğinden maça 8 kişi ile devam etmiştir.

Diğer maçlarda Kurtuluş gelmediği için Fyüb. Anadolu gelmediği için de Anadoluhisar takımları hükmen galib olmuşlardır.

Bisiklet teşvik müsabakaları

İstanbul mntakası bisiklet teşvik müsabakalarının üçüncüsü dün Topkapı - Çekmece yolu arasında 75 kilometrelik bir mesafede yapılmıştır.

Müsabakaya 6 yarışçı girmiş ve şu ikisi bitirmiştir:

- 1 — Limoner 3.20 saat.
- 2 — Baret 3.30 saat.

Dünkü kır koşuları

Dün Kadıköy, Bakırköy, Beşiktaş ve Beyoğlu Halkevleri tarafından 3000 metrelik sokak koşuları yapılmıştır.

Sabahleyin Bakırköyde koşan atletlerden bir kısmı öğleden sonra Beşiktaşta koşmuş ve bazı atletler her iki yarışta derece almışlardır. Bakırköyde koşuya 18 atlet girmiştir.

Todori 9.45 dakika ile birinci, Hikmet 9.48 dakika ile ikinci, Ahmed üçüncü olmuşlardır.

Fener stadı, Kızıltoprak, Kayışdağı yolu arasındaki koşuda Habib 9.46 dakika ile birinci, Vlâdmir ikinci, Eşref üçüncü gelmişlerdir. Müsabakaya 6 atlet girmiştir.

Beyoğlu Halkevi koşusu: Şişli ile Hürriyetbediye yolu arasında yapılmış, 15 atlet girmiştir.

Sokrat 11.55.1 dakika ile birinci, Osman 12.18.1 dakika ile ikinci, Süren üçüncü gelmişlerdir.

Beşiktaş Halkevinin koşusuna 65 atlet girmiş ve diğerlerine nazaran daha heyecanlı olmuştur.

Neticeler şudur:

- 1 — Osman 12.25 dakika.
- 2 — Takfor.
- 3 — Yaşar.

Halkevleri tarafından yapılan müsabakalarda galib gelen atletlere madalyalar verilmiştir.

Galatasaray denizcilerinin koşusu

Galatasaray klübü tarafından tertib edilen kır koşusu iki kategori olarak yapılmıştır.

- Küçükler — 2000 metre:
- 1 — Dündar 17.10 dakika.
- 2 — Utay.
- 3 — Refik.

- Büyükler — 3000 metre:
- 1 — Ziya 10.11 dakika.
- 2 — Mehmed.
- 3 — Ferid.

Müsabakada derece alanlara klüb tarafından madalyalar verilmiştir.

Vefa klübünün kongresi

Vefa klübü azaları dün klüb merkezinde bir toplantı yaparak millî küme maçları dolayısıyla uzun bir konuşma yapmışlardır.

Bu konuşmayı müteakib idare heyetinde değişiklik yapılmış, heyet reisliğine Faik Kunt, azalıklara Saim, Havri Ragıp, Arif ve Edib seçilmişlerdir.

SİNEMA

(Başarılı 6 ncı savafta)

fiçilerle sabunlar istimal edilmiş. Bar dağında şarap do'durmak için oranın fiçilerinden on taneyi boşaltmak lazım gelmiş. Tabagında bir et yemeği yapmak için bir sürü sığır kesmek icab etmiş.

Cüceler Gülliveri çok, pek çok sevmişler, fakat bütün bu muhabbet nisanelerine rağmen Gülliver vatanına dönmeyi kararlaştırmış. Ve muazzam bir kayı yapmıştır. Bu kayıya binerek buradan ayrılmış.

Mevzuunu yukarıda kısaca anlattığımız bu film İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, Rusca, İspanyolca olarak hazırlanmıştır ve tam 2.680.000 Türk lirasına mal olmuştur.

«Son Posta»nın tarihi tefrikanı: 173

BİNBİRDİREK BATAKHANESİ

Razan: Reşad Ekrem

Batakhanenin esrarı

Dedi. Gevherli Esma Hanım Sultanın bakışları, Tayyazadenin bu son sözleri üzerine değişiverdi. İhtiyarın gözlerine bir deli parlıtı gelmişti. Tayyazade korktu. Öyle ki, Gevherli hanımı üzerine saldırmaya başlamış sandı. Sığırayıp kaçabilecek şekilde hafifçe kırmıştı. Gevherli hanım Tayyazadenin bileğini kavradı. Kadının bakışları gibi sesi de değişmişti, boğuklaşmış, derinleşmişti:

— Ben bu kadar senelik Gevherli hanım olayım da amelî taşım bilmiyeyim...

Esma hanım sultan kendi kendine yüksek sesle konuşuyordu. Tayyazade:

— Vallah hîlaf söylemem sultanım...

Diye mırıldandı. Fakat hanım sultan cevap vermedi:

— Ben bu kadar senelik Gevherli hanım olayım da amelî taşım bilmiyeyim... Vallah bu derviş bana lâzımdır...

Gevherli hanım gözlerini birdenbire Tayyazadenin gözlerine dikti:

— Tayyazade bu derviş baba bana daha böyle amelî taşlar yapar mı?..

Diye sordu. Tayyazade, korka korka:

— Böyle taşlar değil a, daha nice hazineler değer taşlar yapar. Murad olur ise ol derviş size getireyim... dedi.

— Meded Tayyazade... ol derviş babayı bana getir.. sana dört saat mühlet.. tiz şimdi var, ol derviş babayı bulabilir isen al gel ve bulamaz isen, kendin gel, eğlenme...

Gevherli hanım el çırpı, bir zenci ağa çağırdı:

— Mercan tiz bu Tayyazade'yi kapılardan geçir, sokağa çıkmağa iznim olmuştur.

Dedi. Tayyazade sultanın eteklerini öptü.

Gevherli hanım bir defa daha:

— Eğlenme, tiz dön...

Diye tenbih etti. Delikanlı kapıdan çıkarken Sahba kalfa ile göz göze geldiler. Sahbanın rengi kül gibi olmuştu. Gürcü kızı, o gece batakhanenin hütnü esrarını ona bir bir anlatmıştı. Şimdi o adam, dışarıya çıkıyordu. Bu, korkunç bir tehlike idi. Bir aralık, Gevherli hanımın ayaklarına kapanmak: «Tayyazade yalan söylüyor... O yüzük gümrükçünün hediyesi elmas yüzüktür... Tayyazade sana oyun oynar... Bütün esrarına vâkıftır... Ben kendisine bu sarayda olup biten her şeyi anlattım... Tayyazadeyi dışarı gönderme...» diye bağırmak istedi. Fakat yapamadı; deliler gibi sevdiği Tayyazadenin ve kendisinin mahvı, felâketi, o anda ölümü demektir. Sahba gözlerini yumdu. Kulaklarında Tayyazadenin geçki sesi vardı: «Sahba... Beni buradan çıkar, seninle evlenirim.. evimiz barkımız.. çoğumuz çocuğumuz olur...»

Tayyazade sahte elmas yapan derviş masalını, masalci cariyenin Geyik sultan masalını dinlerken uyurdu. Esma Hanım sultan kandırabilirse, doğrucu Sultan Murada gidecek, her yere baş vurarak hükümlerini huzuruna çıkacak ve batakhaneyi haber verip bastırıcak idi.

Sahba kalfaya gelince Sultan Muradın ayaklarına kapanarak onun kendisine bağışlanmasını diliyecekti.

HER MACERA BİR TÜRKÜ İLE BİTER

Tayyazade Fazlı paşa sarayından çıkar çıkmaz doğrucu Şehreminine, Kemanî Osman Dedenin kahvesine gitti. İhtiyar kahveciyi bir köşeye çekerek Gevherli hanım batakhanesinde gördüklerini bütün tafsilât ile anlatarak akıl danıştı. Kemanî Osman Dede delikanlıyı dikkat ve ihtimamla dinledi. Sonunda kısaca:

— Yürü oğlum, Allah yardımcımız olsun, bu iş bir yaman iştir...

Dedi. Çıkarlarından birinin kulağına:

— Benim azıcık işim çıktı.. Tayyazade ile bir yere kadar varırım.. akşama gelmezsem merakla düşünmeyin, kahveyi kapayın ve yarın sabah mutad üzere ağın... dedi. Çıkar oğlan ustasının yüzüne şaşkın şaşkın bakarken Kemanî Osman Dede cepkenini giydi, ayaklarına çizmesini çekti, eline de bir asâ aldı, Tayyazade ile beraber kahveden çıktı. Deli kanlı:

— Dede amca nereye gideriz...

Dedi. Osman Dede:

— Sultan Murad Efendimize gideriz.

Cevabını verdi. Kahveci Şehremininde, ülemadan ve İstanbul sayılı zenginlerinden Ferruh Efendinin konağına uğradı. Ferruh Efendi kahyasından, emanet iki at aldı. Tayyazade ile beraber hayvanlara binerek Aksaray ve Beyazıt yoluna Babühümâyuna vardılar. Kapı ağası Osman Dedenin ahbablarından idi. Tayyazade macerasını ona da anlattı. Bir saat kadar sonra idi ki, Sultan Murad kahveci ile çubuktarı arz odasında huzuruna kabul etmiş bulunuyordu. Murad, Tayyazade ile Kemanî Osman Dede fevkalâde iltifat etti. Delikanlıyı büyük bir ehemmiyet ve dikkatle dinledi. Silâhtar Melek Ahmed ağa yanında idi; ona, yeniçeri ağasına hitaben mahrem bir emir yazdırttı. Tayyazade ile Osman Dede saraydan çıktuktan sonra, Sultan Muradın emri ile bir saat kadar Demir kapı kahvehanelerinden birinde oturdu.

Nihayet, kahvehaneyi iriyarı, sağ sakal karışmış bir derviş girdi. Bu, kıyafetini tebdil etmiş Sultan Murad'dı.

Tam dört saat sonra idi ki Tayyazade, cevahirci derviş baba ile Fazlı paşa sarayına dönmüş bulunuyordu. Tayyazadenin ilk gelişindeki merasim, bu sefer de aynen tatbik olunmuştu. Gevherli hanım esrarengiz derviş huzuruna derhal kabul etmişti. Hanım sultan taht odasında idi. Tayyazade koşup etek öperek:

— Efendim sultanım.. vâdimi tuttum, güç hal ile Dede sultanı buldum getir dim..

(Arkası var)

Hergün

(Başarılı 2 ncı sayfa)

«— Hâdiselerin sert mantığı, hakların mantığından ekseriya daha kuvvetlidir. Finlandiya hariciye nazırı dün radyo ile neşredilen nutkunda Finlandiyanın mukadderat önünde boyun eğmesinin sebeplerini acı bir samimiyetle anlattı.»

Curentul gazetesinin bu bahis hakkında yazdığı makalenin son cümleleri: «— Sovyet Rusya sulhün akdi ile taahhüt etmiş olduğu gayelerin hepsine de erişiyor. Bu sulh Rus siyasetinin inkişafında büyük rol oynayacaktır.»

Sovyet Rusya Büyük Petronun ve vîlma hatlarını tekrar elde etmiştir. Rejimler değişebilir, milletlerin hareket hatları sabit kalır ve tarihî hayat ebedi vechesini takib eder. Bununla beraber sanıyoruz ki, Sovyet Rusya gelecek sonbaharda ilân etmiş olduğu bitarafîya tekrar dönecektir.

Şimdi geriye Finlandiya kılıcının kırıldığı dakikada mütteliklerin garb cephesine ne yapacaklarını bilmek meselesi gelmiştir.

Neamul Romanese gazetesinden: «— Zamanın müthiş hakikatlerinden milletler bir defa daha ders almacaklardır.»

Semnalul gazetesinde çıkan basma kalenin son cümleleri de şunlardır: «— Umumî vâzîyet bakımından şimal sulhü vahim neticeler verebilir. Her şey Sovyetlerin verecekleri karara kaddım eden bir hareket manası mı verecekler, yoksa bitarafîya mı dönecekler?»

Bu suale verilecek cevap, Avrupa harbinin inkisafı ve aynı zamanda da neficesi üzerinde kat'î mahiyette bir tesir verebilir.»

Meydanda olan bir hakikattir ki, bu gazeteler hissen ve menfaat bakımından demokrasi âlemine bağılıdır. Fakat mensub oldukları milletle karşı taraf arasında kin tohumu ekecek neşriyattan ehemmiyetle iktinab etmektedir. memleketlerinde tehlikeli bir hava yaratmaktan kânnaktadırlar.

Unutmadan ilâve edeyim: Belekâ gazetesi 110. Romanya gazetesi ise 65 vâsıdadır. her seyde olduğu gibi matbuatta da kemali tecrübe verir. tecrübe ise ancak zamanla edinilir.

Ekrem Uşaklıgil

Memleket Haberleri

Eski İzmir harabelerinde kıymetli eserler bulundu

Bunlar toprak ve bereket ilâhı Dometer ile deniz ve su ilâhı Poseidonun gayet kıymetli heykelleridir

Alman âsarı atika direktörünün beyanâtı

İzmir (Hususi) — Eski İzmir meydanına çıkarmak için tarihi Agora mevkiinde hafriyat yapıldığı sırada toprak ve bereket ilâhı Dometer ile deniz ve su ilâhı Poseidon'un gayet kıymetli birer heykeli bulunmuştur. Eski İzmirin tahribinde suyun ve toprağın büyük lütuflarına minnettarlıklarını ifade için İzmirlilerin meydana getirdikleri bu iki ilâh heykeli milâdîdan iki asır öncesine aittir.

Amerikalı arkeoloğ Sano'ya göre bu iki ilâh Ege'nin başşehri İzmir'e o kadar büyük iyilikler etmişlerdir ki, İzmir halkı o zaman minnetlerini açığa vurmuşlardır. Aynı arkeoloğ bu iki ilâhın Hafriyatında bulunan deniz ve su ilâhı Poseidon'un heykeli sevişliklerini de bir halk efsanesi olarak kaydetmiştir.

Dometerin başı ve omuzları, aradan geçen 22 asırlık bir devre rağmen kıymetinden hiç bir şey kaybetmemiştir. Diz kapaklarından yukarı kısmı ise ikiye ayrılmıştır. Heykelin çehre kısmı fevkalâde güzeldir ve insan güzelliğinin bir harikası olarak ifade edilmiştir. Esasen o zamanın kadınları Dometerin görünmez hatırası önünde gece ve gündüz yıllarca onu düşünmüşler imiş.

Bu iki ilâha aid efsaneler o kadar çoktur ki bunların birer yazılması bir çok cildler doldurur. Bu heykellerden Dometerin heykeli, tahmin edildiğine göre büyük İzmir zelzelesinden hasara uğramış, fakat ondan sonra aynı şekilde muhafaza edilebilmiştir.

Gene hafriyat yerinde bazı başlar, heykel parçaları ve bilhassa bir kadın heykeli bulunmuştur. Bu kadının hüviyeti henüz anlaşılammışsa da saçlarının yapılışı ve taranması gayet enteresandır. İstanbuldaki Alman âsarı atika enstitüsü müdürü Dr. Bittel'in ifadesine göre bu heykelin saçları, şimdiki son moda kadın saçlarına gayet uygundur. Yeni saç modası o kadar terakki etmesine rağmen, bundan 22 asır evvelki saç modasından bir santim bile ilerliyememiştir.

Alman âsarı atika direktörünün beyanâtı

Şehrimize gelen İstanbul Alman âsarı atika enstitüsü direktörü Dr. Bittel Efes harabelerinde tetkikat yapmış ve İzmirin Kadifekalesi surları civarında bir tombüs bulmuştu. Alman enstitüsü Nisanda Efeste bazı tesisat yapmağa karar vermiştir.

Dr. Bittel tetkikleri hakkında bana şu izahatı vermiştir.

— Arkaik Efesten elimizde yalnız Artemis mabedi mevcuttur. Tarihi vesi-

Babaeskide 24 saat içinde yıktırılan dükkânlar

Babaeskiden aldığımız bir mektubdur: «Umumi müfettişlik mimarlığı tarafından verilen rapor üzerine İstanbul - Edirne caddesi güzergâhındaki ona yakın dükkân belediye tarafından yıktırılmaktadır.

Dükkân sahiblerine gece yapılan ihtarnamelerde aynen şöyle denilmektedir: «Trakya umumi müfettişlik mimarının raporuna istinaden encümeni belediyenin 67 sayılı kararı üzerine mailin hıdam olan ...daki dükkânınızı yirmi dört saat zarfında tahliye ederek yıkmamız, müddetin inkizasında yıkmadığınızda belediye tarafından masarifi size aid olmak üzere yaptırılacağını bildiririm.

Bu kararın ehemmiyet derecesini bir tarafa bırakalım, belediye hangi sebeplerle 24 saat gibi kısa bir mühlet verebilir ve akar sahiblerini emri vaki karşısında bırakır? İşte düşünülecek mesele budur. Sonra gene bu dükkânlar arasında memleketin ihtiyasını karşılayan iki mühim fırın da vardır. Bu yüzden halk ekmeğini hususunda müşkülât karşısında kalmıştır. Bu gibi imar hareketleri yapılırken alâkadarlara her halde kâfi bir mühlet verilmek lâzım gelir. Aksi takdirde mülkiyet emriyeti nerede kalır. Nazarı dikketi celbederiz.»

Biz de kaydediyoruz.

Balıkesirde bir köy muhtarı bir arzuhalciyi öldürdü

Balıkesir (Hususi) — Balıkesirin Durak nahiyesinde bir cinayet olmuş ve sopa ile bir arzuhalci öldürülmüştür. Tahkikat neticesi şudur:

Çıra toplamak için ormana giden bir kaç çocuk Cehennemdere denen mevkide bir cesedin yattığını görerek nahiye müdürlüğüne haber vermişlerdir. Nahiye müdürü karakol kumandanı ile birlikte derhal hâdise mahalline gitmiş ve tahkikatı başlatmıştır. İlk hamlede maktulün oralarda arzuhalcilik yapan Mustafakemalpaşa kazasından Etem Sert isminde birisi olduğu anlaşılmıştır. Maktulün son günlerde görüştüğü kimselerin araştırılması üzerinde ilerletilen tahkikatta en son görüştüğü şahsın Kayaeli muhtarı Mustafa Cetin olduğu tesbit olunmuştur. Sıkıştırılan muhtar arzuhalci Etemle bir miras işi için köve giderken yolda Etemi sopa ile döverek öldürdüğünü itiraf etmiştir. Katil tevkiif olunmuştur.

Adana civarında petrol aranıyor

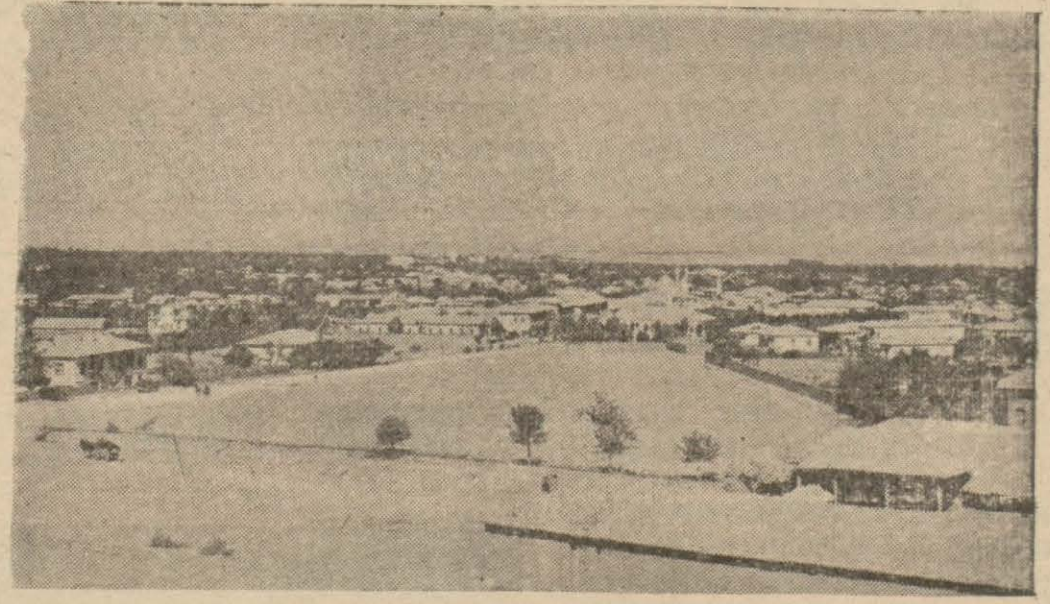
Adana (Hususi) — Türkiye petrol arama grupları umum müdürü Cevad Eyüb Adanaya geldi. Cevad Eyüb petrol sondajları yapılmakta olan Alihoca köyüne giderek tetkiklere başlamıştır. Alınan neticeler pek ümit verici mahiyettedir.

Sart, Priyen, Afrodit, Belevi ve Pamuk kalesi bir turisti aylarca meşgul edecek muazzam tarihi eserlerdir. Bunların pahasını ilim gözile ölçmek mümkün değildir.

Alman enstitüsü namına profesör Keil yakında Efeste ve Milette bazı tetkiklerde bulunacaktır.

Malatyada geniş mikyasta bir kalkınma hareketi görülüyor

İstasyonla şehir arasında kurulan modern Malatyanın iskeleti kurulmuş gibidir bez fabrikası iktisadî ve ictimai kalkınışın başlıca âmili oluyor

Malatyanın umumî görünüşü

Malatya (Hususi) — Cenub doğusunun bu güzel şehrine, kübik istasyon binasından başlayan parkeleştirilmiş caddesile girilmekte ve daha kış günlerinin beyaz örtüsüne rağmen Malatya şirin manzarasını muhafaza eylemekte ve şehre gelen her yeni seyyah üzerinde güzel intibalar bırakmaktadır.

İstasyon civarı henüz halî bir halde değildir. Fakat Malatyaya modern mimari girmiştir. Asri Malatya bez fabrikası ve mütemmimatı ve inhisarlar bakımevi, cenub doğusunun muhtac olduğu konforu, muhite yenilik ve mimaride inkılabı, ictimai hayatın uyanmasını mucib olmuştur. Şehrin asil imar mıntakasını, fabrika ile eski Malatya arasındaki saha teşkil etmektedir. İstasyonla şehir arasında kurulan modern Malatyanın iskeleti kurulmuş gibidir. Malatya bez fabrikası, inhisarlar bakımevi, muazzam hükümet konağı, hususî apartmanlar, belediye binası ve buna karşı sıra, sıra beton dükkânlar daha şimdiden Malatyanın çehresini değiştirmiş bulunmaktadır. Yeni sinema ile fabrika sineması, ve apartmanlar altındaki temiz kahve, Halkevi Malatyada gece hayatının ifadesini teşkil eylemektedir.

Malatya, kayısı bahçeleriyle cenub doğusunun kayısı cennetini teşkil eylemektedir. Baharın tatlı günlerinde kayısı çiçeklerinin pembeliği ruhlarla inşirah vermekte, kurutulan kayısılar ise keselere servet sokmaktadır.

Cenub doğusunun bereketli toprakla-

rı, iptidai istihval vasıtalarına rağmen her yıl çeşidli mahsullerle memleket iktisadiyatını beslemektedir.

Fabrika, Türk inkılabında, büyük bir reformatör olmuştur. Bu fabrika, iktisadî, ictimai kalkınışın âmili, uyanış ve ileri gidişin remzini teşkil eylemektedir. Türk mühendisi, Türk ustası, Türk işçisi geniş istihlak pazarına Türk malı yetiştirmekte, Türk malının sağlamlığı, zarıflığı, güzelliği ise yabanın mallarına ihtiyaç duymamaktadır.

Conub doğusunda büyük reform her sahada müşahede olunmaktadır.

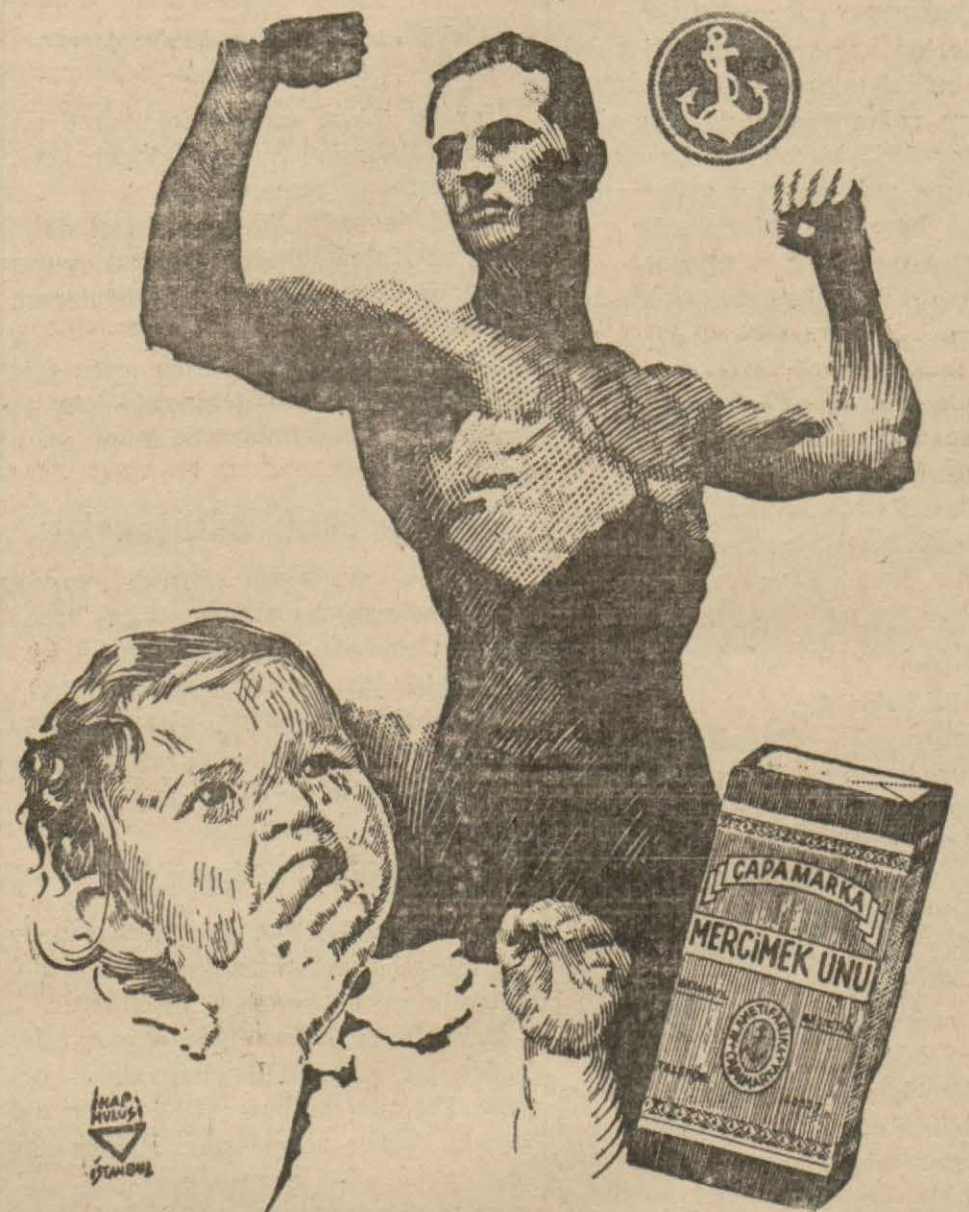
Tekirdağında eşrarengiz bir cinayet

Muradlı (Hususi) — Tekirdağın Köseilyas ile Gazi köyleri arasında Hasanağa deresine mevkiinde deniz kenarında 40 yaşında hüviyeti el'an anlaşılmayan birisi, kazma gibi ağır bir cisimle öldürülmüş ve sesedi çıplak bir vaziyette bırakılmıştır. Elbisesi deniz kenarında bulunmuş olup failer şiddetle aranmaktadır.

Aksarayda öküz mübayaası

Aksaray (Hususi) — Şark Vilâyetle rimizdeki zelzele felâketzedeleri için Aksarayda da öküz mübayaasına başlanmıştır. Kaymakam Abdurrahman Yükselin başkanlığındaki komite faaliyetine devam etmektedir.

Saf ve Normal gıda

PIRİNÇ UNU - MERCİMEK - BEZELYA - YULAF

ve sair HUBUBAT UNLARI Kuvvet kaynağıdır.

ÇAPAMARKA MÜSTAHZARATI

M. Nuri ÇAPA

Kuruluş tarihi 1915

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Hasan bey geçenlerde doktora gitmiştim..

... Çok kansız ve zayıf bulduğum için bol bol gıda maddeleri tavsiye ettikten sonra...

... Bunları almazsam kuvvetten düşüp, hasta lanacağımı söyledi...

Hasan Bey — Sakın ha.. Doktor belediyenin gıda maddeleri hakkındaki gazetelere verdiği listeyi okumamış galiba...

MAZON MEYVA TUZU

Müferrih ve midevidir.

inkıbaz, Hazımsızlık, Mide Bulantı ve Bozukluğunda, Barsak Tembelliginde, Mide Ekşilik ve Yanmalarında emniyetle kullanılabilir.

MIDE ve BARSAKLARI temizler alıştırır ve yormaz. MAZON isim ve HOROS markasına dikkat.

NEZLESİZ, GRİPSİZ, ÖKSÜRÜKSÜZ bir kış VALDA Pastilleri sayesinde kabildir.

HAKİKİ PASTİL VALDA ismi üzerinde ısrar ediniz. Her eczanede bulunur. Yalnız toptan satış için MAZON ve BOTTON ecza deposu. Yeni Postane arkası No. 31

Yetmiş beş ton altın

(Baştarafı 6 ncı sayfada)

de döner gerisini alırız. Tanrıya dua edelim de Varşova 24 saat daha dayanabilir.

Yo'lar bir mahşere dönmüştü. Mülteciler öbek öbek şuraya buraya toplanmış, Polonya kuvvetleri de Varşovanın müdafaasına bir an evvel yetişmek için sokaklardan durmadan akıp gidiyorlardı. Onun için otobüslerin istenilen süratle gidebilmelerine imkân yoktu. Arabalar, üstelik, projektörlerini de yakmamışlardı. Bazan durmak, beklemek mecburiyeti hâsıl o'unca bir takım kadınlar otobüslerin etrafını sarıyor, «bizi de, bizi de götürün» diye haykırıyor. Yaralıları, yaralıları, ihtiyar kadınlar da, nişan yüzüklerini, küpelerini uzatarak:

— Ne olur, bizi de alın!.. diye sızlıyorlardı. Fakat şoförler başlarını salımlamaktan başka bir şey yapamadılar.

★

Harbin beşinci günü olan 5 Eylül sabahının şafağı, kafileyi «mahalli maksuduna» pek yaklaşmış bir halde buldu. Otobüsler bir ağaç kümesinin altına çekilmiş, ve çalı, çirpi, dallarla yabancı gözlerden gizlenmiş, örtülmüştü.

Dombrovski, daha fazla otobüs bulmak ümidile, yaya olarak Brest Litvoska yolandı. On kişi bu külçeleri muhafaza edebilir. Diğer on kişi ise, bulacağı otobüslerle Varşovaya döner ve geri kalan külçeleri getirebilirler.. diye kendi kendisine kararlar veren Dombrovski birden mırıldandı:

— Peki amma Varşovanın düşüp düşmediği ne malum?..

Radyosu yoktu. Varşovaya ne telefon ediliyor, ne de telgraf çekilebiliyordu.

Brest Litvoska'ya faklılık tek bir otobüs veya herhangi bir nakil vasıtası bulunmayan Dombrovski, talihle müthiş bir kumar oynama kararı verdi. Kurtardığı altın külçeleri ile yüklü olan otobüslerle tekrar geriye dönecek ve mütebaki külçeleri yükliyecekti. Maliye memuru:

— Evet, bu gece Varşovaya dönmeli, geri kalan altınları yüklemek, ve hudeduda başka bir yoldan gitmeliyiz.. diye kesip attı. Fakat, Varşovaya dönmek doğru olur muydu?..

Ve sanki Dombrovski'nin içinde bocaladığı meseleye bir hal çaresi bulunmuş imiş gibi, havada bir tayyare motorünün çıkardığı seslerin aksi duyuldu; ve bir Polonya tayyaresi yüz metre ilerideki bir tarlaya indi. Tayyare adeta param parça olmuştu, ve pilotun harikulâde denemek bir maharetle makinesini idare ettiği muhakkaktı. Dombrovski, şu tayyare şurasından burasından tamir edilebilse, Varşovaya keşfe gönderirdim.. diye düşündü. Fakat pilot onun bu ümidini kökünden yıktı:

— Ne yazık ki makinem bir külçeden başka bir şey değil. Kabil değil hava lanamaz.

Dombrovski ısrar etti:

— Peki amma Varşovadan muhakkak surette haber almam lazım, dostum.

Pilot cevap verdi:

— Ha!.. Akılma geldi. Şurada, yakında bir hava mektebi var. Eğer hâta yerinde, harab olmamış ise, belki bir şey yapabiliriz. Bana iki mühendis ile petrol bulabilir misiniz?..

Bütün gün üç adam, şimdi içinde inler, cin'er top oynayan, hava mektebinde çalışıyorlar. Ve bütün gün Dombrovski ile arkadaşları gaz bulup getirmek için Brest Litvoska gittiler.

Sular kararmak üzere iken, yama yama üstüne eklenmiş olan tayyare tamamlandı. Dombrovski endişe ile tayyareye baktı ve pilot cevap verdi:

— Kâfi derecede benzinimiz olur, ve bir de depolar akmazsa elbette!..

Dombrovski ile arkadaşlarının, şişe, şişe, maşraba maşraba taşıyıp getirdikleri benzinler depo'ara dolduruldu. Tayyare sergi salonundan dışarıya çıkarıldı. Pilot içine girdi, biraz sonra da havalandı.

Maliye memuru tayyareyi seyretti, sonra adamlarına dönerek:

— Şimdi otobüslere benzin lazım.. gidiniz. Nereden bulursanız bulunuz. Paranız varsa satın alın. Yoksa her vasıta ile fakat her halde tedarik ediniz.. dedi.

Kız ve erkek çocukları da sordular:

— Biz de gidebilir miyiz?.. Dombrovski onların heyecandan kızarmış olan yüzlerine baktı; ve:

— Eğer benzin çalsanız bile bunu Polonya için çalmış olacaksınız. Şehir ve etrafında birçok harab edilmiş otomobiller var. Bazılarında ihtimal ki benzin kalmıştır. Bunlara bakarsınız.. dedi.

Sular kararmıştı ki, tayyareci döndü. Havada helezonlar çizerek döndü ve yere parlak bir teneke kab attı. İçinde yalnız şu cümle yazılı idi:

«Varşova daha bizimidir..»

Dombrovski sesini yükseltti:

— Efendiler, tamamilen karanlık bastırır bastırılmaz yola çıkacağız.. biraz uykü kestiriniz. Lâzım olacak.

O gece otobüsler hiç aksamadan yol aldılar. Türlü türlü halk ile tıklım tıklım dolu olan yanan evlerin hastanelerin, mekteb, ve kiliselerin çıkardığı kız aydınlık ile aydınlandı için ilerlemekte güçlük çekmediler. Gece yarısına kadar Varşovadaki geri kalan altınları yüklü yenen otobüsler, safakta, şehirden kırk mil kadar uzakta bulunuyorlardı.

★

Kafile böylece dört gece yol aldı. Arada bir otobüslerden birinin lastiği patladı. Yedek lastik yoktu. İç lastiklere otlar tıkanı, üstlerine çamur sürüldü. Üstelik, birkaç aletten başka yedek parçalar da yoktu. Tekerlekler sık sık çamurlara, batak'lıklara saplandı, keldi. Ve 21 adam bütün güç ve kuvvetle riley çalıp dininerek, arabaları bu belâlardan kurtardılar. Toprak ile bir olmuş köylerden, harbin en küçük bir sademesi ne bile uğramamış şehirlerden geçtiler.

Bakiniz Dombrovski raporunda bu maceralarını nasıl anlatıyor:

«Ve Alman entellicensisi biz daima takib etti. Yolumuz boyunca her tarafta casuslar vardı. Birçok kereler radyomuzdan, herhangi bir Alman spikerin altın külçesi götürün bir kafileden bahsettiğini duyduk. Bizler, umumiyetle onun bahsettiği yerden daima birkaç saat ötede yol ahyorduk. Alman spiker bulduğumuz yer söylediğinden pek az sonra, bir kaç dakika önce terkettiğimiz köye, karanlıkta bombaların yağdığını duyuyorduk..»

8 Eylül sabahı, Luek şehrinin kilometrelerce uzağında Dombrovski yolda bırakılmış, fakat sapaşağlam bir binek otomobili buldu, ve bunu kilavuz arabası olarak kullandı. O akşam veyahud ertesi akşam, otobüslerin birkaç kilometre ötesinde ilerlerken, projektörlerini yakmaya cesaretlendi. Ve bu hareket Tanrının bir lütfü gibi oldu, zira maliye memuru, projektör zıyasını aydınlatmış sahada, bir kadının kucağında çocuğu düşse kalka yürümekte olduğunu gördü. Arabayı durdurdu, ve o kadına yardım edip edemeyeceğini sordu.

Bu güzel, iyi giyinmiş ve zengin olan kadın ilk çocuğunu, kızını doğurmuş, doğumdan üç saat sonra da bulunduğu hastane bombardıman edilmişti. Genç anne sırtına bir elbise, bir pa'to, ayaklarına da ayakkabılarını geçirmiş; yavrusunu bir battaniyeye sararak sokağa fırlamıştı. Dombrovski kendisine rastladığı zaman evine gitmekte olan zavallı kadın yirmi dört saattenberi yürümekte idi. Dombrovski'nin bir şey dikkat nazarına çekti. Kadının elbiseleri ıslak olmasına rağmen, çocuğunun battaniyesi kupkuru idi. Yoksa kadının geldiği yerde yağmur mu yağmakta idi?.. Genç memur bunu sorunca, kendi sualile birdenbire heyecanlandı. Yağmur!.. Mukaddes yağmur!.. Mukaddes çamur!.. Ah eğer yağmur yağmış olsaydı, Polonyanın kurtulmak imkânı vardı.

Kadın:

— Hayır.. dedi. Bir çaydan geçmek icab etti. Çocuğum ıslanmasın diye başının üzerinde tuttum.

— Köprü fa'an yok mu idi?

— Harab olmuş, yerinde yeller esiyordu.

Dombrovski:

— Aman Allahım. Köprü atılmış.. demek Almanlar önümüzde.. siz, hepimizi kurtardınız.. Biz kabil değil çayı aşamazdık.. O zaman tuzağa düşecek, torbaya girecek ve esir edilecektik!.. diye haykırdı. Paltosunu çıkardı, kadının omuzlarına attı, ve onun otomobile binmesine yardım etti. Birden kadın ağlamaya koyuldu, ve çocuğunu o kadar göğsüne bastırarak sığı ki yavrucak da ağladı. Yolun ilerlerinde yere düşen bombaların tarra-keleri duyuluyordu.

Kadın anlattı:

Yürümek mecburiyetinde idim. Başka türlü evime varamazdım. Hem yürüyör, hem de Allahıma dua ediyör, yürüyemiyecek bir hale gelince durup dinleniyör, çocuğumu emziriyör, ona ninni söylüyordum..»

Kadının evi ne yanmış, ne de bombalanmıştı. Her penceresinde ışıklar çikleniyordu. Güldü, ve sesi ihtizazla çıktı:

— Tekrar halsiz düştüm. Artık yürüyemiyeceğim.. Eh ne de olsa kadını.. Beni, sizin içeriye taşıyarak götürmeniz icab ediyor.

Dombrovski kadını ve çocuğunu, kalabalık bir odaya taşıdı. Odada bir tabut vardı. Bu tabut, kadının Polonya ordusunda bir teğmen olan kocasının tabutu idi.

★

10 Eylül sabahı şafak sökmeden evvel, altın külçelerini kaçırın kafile Rumen hududu civarında Sniatyn'a vardı. Polonyalılar otobüsleri gizlemekle uğraşırken, birkaç Rotenyalı köylü, fedâlere sıcak elbiseler, sigaralar, yiyecek, içecek getirerek onları karşıladılar. İçlerinden birisi:

— Biz sizlerin geleceğini biliyorduk. Radyodan haber almıştık. Polonyanın bütün altınlarını kaçırarak kurtulduğunuza duyacak olan Almanlar fena halde kızacaklar.. dedi.

Dombrovski cevap verdi:

— Evet Polonyanın bütün altını.. fakat bizler açlıktan ölüyoruz.. bu altınlar, Polonyanın harbden sonraki selâmnet, emniyet ve kredisi içindir.. canımız kurtarmak pahasına bile olsa, bu altınlardan bir tanesine bile el süremeyiz. dedi.

Dombrovski/ Sniatyn'dan Bükreşteki Polonya sefaretine telefon etti, ve külçeleri Romanyadan geçirecek hususî bir tren için anlaştı.

Gecenin ölü karanlığında, otobüsler, tren istasyonunun malûm olan noktasına yanaştılar. Bu otobüslerden yalnız bir tanesi deposu benzinle dolu olduğu halde birkaç metre gittikten sonra zungadak durdu, ve işlemez oldu. Gazetecilerden biri, tezlikaroserine şunları yazdı:

— Harekâta maktul düşmüştü. R. İ. P. Bir düzine adam bütün gece altınların nakil işleriyle uğraştılar. Diğerleri de nöbet beklediler. Tren arızasız ve hâdisesiz Köstenceye ulaştı, burada, İngiliz bayrağını taşıyan bir su gemisi beklemekte idi. İrlandalı kaptanı, Polonyalıları harekete selâmladı.

Alman tayyare vedenizaltı gemileri'nin, İngiliz teknesini bulup batıracağına dair radyonun neşrettiği tehdit dolu haberlere rağmen, altın külçelerle yüklü olan gemi yola çıktı, kaptan:

— Ahmak yalancılar, dedi. Hangi aptal kalkar da altın dolu bir tenekeyi batırır?.. Bununla beraber, hiç bir tedbiri ihmâl etmeyen kaptan gemisinin ışıklarını yakmadı, ve kara sularında seyretti. Tekne saatte sekiz veya dokuz milden fazla

2 Mart tarihli bilmecemizde kazananlar

2 Mart tarihli bilmecemizde kazananları aşağıya yazıyoruz. İstanbul'da bulunan talihli okuyucularımızın Pazartesi, Perşembe günleri öğleden sonra hediyelerini bizzat idarehanemizden almaları lâzımdır. Taşra okuyucularımızın hediyeleri posta ile adreslerine gönderilir.

Bir futbol topu

Malatya orta okul sınıf 3/B de 935 Salâhaddin Sinan.

Bir maroken hatıra defteri

İstanbul Beşiktaş orta okul sınıf 2 den Hasan Demir.

ZARİF EL İŞİ MODELİ

(Peçetelik yapmak için)

İstanbul Kadıköy 41 inci ilk okul sınıf 5.Ada Büldend Türker, .

MUHTIRA DEFTERİ

(Tuzluk pasod uos)

Malatya Dışbudak sokak 23 numarada Muazzez, Mersin orta okul sınıf 2.E de 243 Mekiha Acaroğlu, İstanbul Karagömrük 27 inci ilk okul talebesinden 153 Coşkun, İstanbul Cibali 63 üncü okul talebesinden 47 numaralı Şadi Agun.

MÜREKKEBLİ KALEM

(Son Posta hatıralı)

İstanbul Çamlıca lisesi sınıf 3 de Melâhat Güneş, İstanbul Vefa erkek lisesinden 848 Ceydet, İstanbul 49 uncu ilk okul sınıf 2 de 30 numaralı Yılmaz, İstanbul 54 üncü ilk okul sınıf 5 de Halli Karayel.

KURŞUN DOLMA KALEM

(Son Posta hatıralı)

İstanbul Kumkapı orta okulu sınıf 1 talebesinden Ahmed, İstanbul Fatih 40 inci okul talebesinden 164 numaralı Vedat, İstanbul Çağaloğlu kız orta okulu talebesinden 45 Nermi, İstanbul Cihangir Asmalimescid sokak No. 6 da Leylâ.

YUVARLAK DÜNYA KALEMTRAS

(Son Posta hatıralı)

İstanbul Pangaltı Kozmidis apartmanı 3 numarada Nazire Tengüz, İstanbul Zeytinburnu Raşidbey geçidi 21 numarada Sabriye, İstanbul Fatih 15 inci okul sınıf 3.A da Veddi.

DIŞ FIRÇASI

(Son Posta hatıralı)

Fatih 19 uncu mektep sınıf 4 den Ulvi, Zonguldak Çellikel lisesi sınıf 5.A da 521 Türkan Aktuna, İstanbul Beşiktaş Kasabkök 111 sokak 14 numarada M. Güzelay.

DIŞ MACUNU

Sivas erkek lisesi sınıf 4.A da 331 Müşerref, İstanbul Cümhuriyet çk lisesi sınıf 4.B de Samiye Güner, İstanbul 64 üncü mektep sınıf 4 ten Kemal Tanyeri.

KIRILMAZ DÖKÜLMEZ HOKKA

(Son Posta hatıralı)

İstanbul Galatasaray lisesi idare amiri Nuri kız Fatma Aşan, İstanbul Bostancı 1 inci okul sınıf 5 de Bahaettin Göktaandır, İstanbul Şehremini Tatlıpınar caddesi 48 numarada Mehmed.

KOKULU SABUN

(Son Posta hatıralı)

İstanbul Galatasaray lisesi 705 Vedat, İstanbul Veznedler Zeynekkâmlı sokak 23 numarada Muammer, İstanbul 42 inci okul sınıf 3.A da Hilmi Akar, İstanbul 32 inci ilk okul sınıf 4 den Ekrem Türker, İstanbul Haydarpaşa lisesinden 1809 Ali.

ALBÜM

(Son Posta hatıralı)

Ankara Âtıfbey mahallesi 216 numarada

gidemiyordu. Üstelik kendisini koruyacak vasıtalara, ma'zemelelere de malik değildi. Bununla beraber, kaptan, kendisini izleyen iki tahtelbahiri görünce telâş etmedi, endişeye düşmedi. Fakat bu denizaltı gemilerinin Rus gemisi olduğunu anlayınca hayrete düştü. İngiliz teknesinin İstanbul limanına girişine kadar hiç kimse Rusyanın Polonyayı istilâ ettiğini ve bir kısmını zaptettiğini bilmedi.

Bir gece, sahilden bir dingi kalkarak gemiye yanaştı. «Bir Amerikalı milyoner» diye tasvir edilen esrarengiz bir şahıs güverteye çıktı ve Dombrovskiye otuz bin dolar verdi. Bu esrarengiz şahıs kimdi, neden bu parayı verdi?.. Bir tür-

Aziz kızı Nevin Değer, Edirne Gazi okulu sınıf 1 de 98 numaralı Münever, İstanbul Kızıtoprak 49 uncu ilk okul sınıf 1 de Kalul Gülşenay

BOYA KALEMİ

Afyon Uzunçarşya berber Hâmid yanında Nuri, Ankara Sakarya mahallesi Onbaşı sokağı 7 numarada Ali, İstanbul Beyoğlu 17 inci okul sınıf 4.A da 45 Cella Gültan.

AYNA

(Son Posta hatıralı)

İstanbul Beşiktaş kız orta okulu sınıf 3.A da Hamiyet, İstanbul Küçükayasofya Kalesi sokak 1 numarada Seniye, İstanbul 64 üncü ilk okul sınıf 5 de Necati Erçağ.

KİTAP

Lüleburgaz orta okul sınıf 1.C de 119 Hikmet Tarihçi, Sird yeni okul sınıf 5 de 108 Sami Yüectürk, Ankara Hallaç Mahmud mahallesi Saydam sokak 20 numarada Faruk Güran, Tokat kolordu baştabibi Cangören kızı Suna Çağören, İstanbul Gelenbevi orta okulu sınıf 1.Ede 224 Ali Kağan, Bursa 23 üncü okul 32 numarada Ayhan Aköz.

RESİMLİ EL İŞİ MODELİ

Bandırma orta okulu sınıf 1.B de 349 Ekrem Savaş, İzmir Karşıyaka 1696 inci sokak 17 numarada Melek Ok, Zonguldak Gazi okulu sınıf 4.A da 52 numaralı İsmail, Çorlu orta okulu sınıf 1.B de 341 Niyazi Durmaz, Ankara Cebeci Erinc sokak 26 numarada Altan Güngören..

KART

Bursa Ziraatmektebi müdürü kız Reyzan Keyder, Konya ticaret odası başkâtibi Suphi Şükrü oğlu Turhan, Tokat defterdarlık evrak memuru Tevfik oğlu Coşkun Demirel, Çorlu orta okulu sınıf 1.A da 119 Nezahet Arın, Adapazarı Sabihanım ilk okulu 1.B de 13 Sabiha, Ankara İncebece köylüler sokak 2 numarada Talât kız Ayten Karay.

Adana otomatik telefona kavuşuyor

Adana (Hususi) — Adana otomatik telefona kavuşmak üzeredir. Yeraltı tesisatı için imal edilmekte olan beton künkler yakında tesellüm edilecek ve işe başlanacaktır. Bu arada, gelecek büyük otomatik santralın da montajı yapılacaktır.

Bursada bisiklet yarışları

Bursa (Hususi) — Gelecek hafta Eskişehir sporcularile yapılacak müsabakaya ve Balkan koşusu hazırlanmak maksadıyla dün şehrimiz sporcuları arasında bir bisiklet müsabakası yapılmıştır. Mudanya-Bursa asfalt yolu üzerinde ve altmış bir buçuk kilometrelik bir mesafede yapılan koşuda 2 saat 7 dakikada Hikmet Altıntaş birinci, 2 saat 15 dakikada Bekir Veret ikinci, 2 saat 16 dakikada Memduh Akçay üçüncü olmuşlardır.

TIYATROLAR

ŞEHİR TIYATROSU

İstiklal caddesinde komedi kısmında

Herkes kendi yerine

Haik opereti. Bu akşam 9 da

(Yunus bey duymasın)

RADYOLİN

İle SABAH - ÖĞLE - AKŞAM HER YEMekten SONRA günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

GRİPİN

BAŞ, DIŞ NEZLE,
GRİP, ROMATİZMA
NEURALJİ KIRIKLIK

ve rütin ağrıları derhal keser. Lüzumunda günde 3 kaşe alınabilir.

KUPONLU VADELİ MEVDUAT

TÜRK TİCARET BANKASI A. Ş.

İstanbul Belediyesi İlanları

Cihangir yangın yerinde Tavuk çıkmazı sokağında 39 uncu adada 2/1 numaralı, 1,90 metre yüzü ve 35 metre murabbaı sahali arsa satılmak üzere açık arttırmaya konulmuştur. Tahmin bedeli 320 lira ve ilk teminatı 24 liradır. Şartname zaht ve muamele lât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 28/3/940 Perşembe günü saat 14 de daimi encümünde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektublarla ihale günü muayyen saatte daimi encümünde bulunmaları. (1956)

Bebek bahçe ve gazinosu 1 ilâ 3 sene müddetle kiraya verilmek üzere açık arttırmaya konulmuştur. Yıllık kira muhammeni 1.400 lira ve bir senelik ilk teminatı 106 liradır. Şartname zaht ve muamele müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 22/3/940 Cuma günü saat 14 de daimi encümünde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektublarla ihale günü muayyen saatte daimi encümünde bulunmaları. (1745)

ADEMI İKTİDAR

VE BELGEVŞEKLIĞİNE

HORMOBİN

Tabletleri her eczanede bulunur

(Posta kutusu 1255) Galata, İstanbul

TABİİ REÇETESİZ SATILIR

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi umum idaresi ilanları

Muhammen bedeli 24800 (yirmi dört bin sekiz yüz) lira olan iki kalem susta gelişi 29/4/1940 Pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 1860 (bin sekiz yüz altmış) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon reşidliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılacaktır. (1978)

Vatansever her Türk gencinin okuması icab eden kitab :

Büyük Türkiye

Yazan: ORHAN CONKER

Toptan satış yeri : Akba, Ankara
Fiatlı 150 kuruş. Sipariş bedeli peşin gönderilmelidir.

KİRALIK OTEL

Sirkeci'de Tramvay caddesinde meşhur REŞADİYE OTELİ Yeni sâhâ-i tarafından tamiren kiraya verilecektir. İstiyenler Dördüncü Vakıf hanında asma katında Komisyoncu Halim yazıhanesine müracaatları.

Akba kitabevi

Her dilden kitab, gazete, mecmua satır. SON POSTA'nın Ankara bayiidir. En iyi kırtasiye malzemesi mevcuttur.

İlan Tarifemiz

Tek sütun santimi

Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 »
Üçüncü sahife	200 »
Dördüncü sahife	100 »
İç sahifeler	60 »
Son sahife	40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yapacaklar ayrıca tenzilatlı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir.

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIĞIL

DAKİKALAR ASIR KURUSLAR SERVET YAPAR

T. İŞ BANKASI

1940 Küçük
Carî Hesaplar
İKRAMIYE PLÂNI

1 aded 2000 liralık	= 2000.— lira
3 » 1000 »	= 3000.— »
6 » 500 »	= 3000.— »
12 » 250 »	= 3000.— »
40 » 100 »	= 4000.— »
75 » 50 »	= 3750.— »
110 » 25 »	= 5250.— »

Keşideler: 1 Şubat, 1 Mayıs,
1 Ağustos, 1 İkinciteşrin tarih,
lerinde yapılır.

EKZAMİN

Ekzemanın ilâcıdır.

Yara ve çibanlarda kullanılır. Her Eczanede kutusu 50 kuruştur.

DERMAN

ROMATİZMA, BAŞ, DIŞ, SİNİR ağrıları ve
GRİP, NEZLE, SOĞUK ALGINLIKLARI

Derman kaşeleriyle derhal geçer, icabında günde 1-3 kaşe alınır.

